

Elosa 13.9.2023 Korjattu

Tampereen seudun ammattiopisto
Opiskeluhoitosuunnitelma
2023-2024

Elinvoima- ja osaamislautakunta
13.9.2023

Sisällys

1	Johdanto.....	3
1.1	Opiskeluhoiltoa koskeva yleinen ohjeistus.....	3
1.2	Opiskeluhoillon järjestäminen	4
1.3	Opiskeluhoillon suunnitelmat.....	4
1.4	Opiskeluhoillon tavoitteet ja tehtävät.....	5
2	Opiskeluhoillon toteuttaminen, ohjaus, arviointi ja kehittäminen Tredussa.....	5
2.1	Arvio opiskeluhoillon kokonaistarpeesta Tredussa.....	7
2.2	Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoiltopalveluista.....	8
3	Yhteisöllinen opiskeluhoilto: Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi	9
3.1	Yhteisöllinen toimintakulttuuri Tredussa	9
3.2	Huoltajien osallisuuden varmistaminen	9
3.3	Opiskelijoiden osallisuuden varmistaminen	9
3.4	Tredun opiskelijakuntatoiminta	10
3.5	Opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, turvallisuuden ja oppimistulosten seuraamisen menetelmät ja keskeiset tulokset.....	10
3.6	Opiskeluhoillon organisointi, opiskeluhoiltoyhtymän johtaminen, kokoonpano, tehtävät ja toimintatavat, henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä.....	11
3.7	Terveellisuuden, turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastamiskäytännöt.....	12
3.8	Tiedottaminen tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ja muista opintoihin liittyvistä edellytyksistä	13
3.9	Opintojen edistymisen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen	13
3.10	Tapaturmien ehkäiseminen ja ensiavun järjestäminen.....	15
3.11	Toimintaohjeet tupakoinnin, nuuskaamisen sekä päihdeiden käytön ennaltaehkäisemiseksi, päihdeongelmiin puuttumiseksi ja päihdeongelmaisen hoitoon ohjausta varten	16
3.12	Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuutta koskevat ohjeet.....	16
3.13	Toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa.....	17
3.14	Pelastussuunnitelma ja pelastussuunnittelu	18
4	Yksilökohtainen opiskeluhoilto: Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi.....	19
4.1	Yksilökohtaisen opiskeluhoillon palvelut, palvelujen tarpeen tunnistaminen ja niihin ohjaaminen.....	20
4.2	Monialainen asiantuntijaryhmä	21
4.3	Opiskeluhoilto kertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilö koulutuksen järjestäjän opiskeluhoilto rekisterille.....	22
4.4	Yhteistyö opiskeluhoilto palvelujen kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinnassa	22

4.5	Terveystarkastusten ja muun opiskeluterveydenhuollon toteuttamisessa tarvittava yhteistyö	22
4.6	Opiskelijoiden terveydentilan tai toimintakyvyn muutoksista johtuvien ja muiden ongelmien varhaista tunnistamista edistävät toimenpiteet	23
4.7	Opiskelijan erityisruokavalion, sairauden vaatiman hoidon tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet oppilaitoksen työpäivän aikana	23
4.8	Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalveluiden järjestämistapa ja ohjaus niihin hakeutumiseksi ...	24
4.9	Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin kurinpitotoimen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä	24
4.10	Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevien säädösten noudattaminen	24
4.11	Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yhteistyön ja tietojen luovutuksen periaatteet koulutuksen siirtymävaiheissa.....	25
5	Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	25
5.1	Opiskeluhoollon yhteistyön johtaminen sekä eri tahojen välinen vuorovaikutus ja yhteistyö osana oppilaitoksen toimintakulttuurin kehittämistä	25
5.2	Yhteistyötavat ja toimenpiteet opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa osallisuuden vahvistamiseksi	25
5.3	Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annettava tieto yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä	26
5.4	Käytänteet opiskelijan itsenäisen aseman ja kehitystason arvioimiseksi opiskeluhoollon henkilöstöön kuuluvan sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta	27
5.5	Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle sekä yhteistyötahoille	27
5.6	Yhteistyö yhteisten tutkinnon osien ja työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämisen opetuksen sekä ammatillisten tutkinnon osien opetuksen välillä.....	27
5.7	Opiskeluhoollon moniammatilliset yhteistyötavat muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa oppilaitosyhteisön tukemiseksi, konsultaation järjestämiseksi ja opiskeluhoollon kehittämiseksi.....	28
5.8	Opiskeluhoollon moniammatilliset yhteistyötavat perusopetuksen, työpajatoiminnan sekä sairaalaopetuksen yhteydessä sekä jatko-opintojen suunnittelussa	28
6	Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	29

1 Johdanto

1.1 Opiskeluhoiltoa koskeva yleinen ohjeistus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 2 §:n mukaan ammatillisen koulutuksen tavoitteena on tukea opiskelijoiden kehitystä hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiuksien, ammatillisen kehittymisen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Koulutusta alle 18-vuotiaalle opiskelijalle suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) 124 §:n mukaan alle 18-vuotiaille opiskelijoille järjestettävässä koulutuksessa tulee olla yhteistyössä huoltajien kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 2 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Lain 3 §:n mukaan opiskeluhoiltoon sisältyvät ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n tarkoitetun koulutuksen järjestäjän päättämät opiskeluhoilto ja opiskeluhoillon palvelut, joita ovat opiskeluterveydenhoilto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n koulutuksen järjestäjän opiskeluhoilolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoillon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoillon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelma. Opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan koulutusmuodoittain. Opetushallitus on uudistanut opetussuunnitelmien perusteet ja määräyksen (OPH-4609-2022) ammatillisen koulutuksen opiskeluhoillon keskeisistä periaatteista sekä tavoitteista oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisiksi siten, että koulutuksen järjestäjät ottavat lain 13 §:n mukaiset opiskeluhoitosuunnitelmat käyttöön 1.8.2023.

Opiskeluhoilolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoiltoa on sekä perusopetuslaissa tarkoitettu oppilashoilto että lukiolaissa ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettu opiskelijahuilto.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon siten kuin tässä laissa säädetään.

Opiskeluhoiltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 99 §:n 1 momentissa tarkoitettun koulutuksen järjestäjän päättämä opiskeluhoilto sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhoillon palvelut.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen sekä hyvinvointialueen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Ammatillisen koulutuksen opiskeluhoiltoa koskevat keskeiset lait, asetukset ja määräykset ovat

- [Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017](#) ja [Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta 547/2018](#)
- [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013](#) ja [Laki oppilas- ja opiskelijahuoltolain muuttamisesta 377/2022](#)

- [Terveystieteiden lain 1326/2010](#)
- [Lastensuojelulaki 417/2007](#)
- [Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 338/2011](#)
- [Opiskeluhoollon keskeiset periaatteet ja tavoitteet sekä opiskeluhooltosuunnitelman laatiminen ammatillisessa koulutuksessa OPH-4609-2022 | Opetushallitus](#)

Tampereen seudun ammattiopiston (Tredun) opiskeluhoollon toimenpiteissä noudatetaan yllä mainittujen säädösten lisäksi yleistä tietosuojalain (EU) 2016/679 (I luku 4 artikla) ja siihen pohjautuvaa kansallista lainsäädäntöä.

Tredun opiskeluhooltosuunnitelmaa tukevat ja täydentävät seuraavat erilliset suunnitelmat ja ohjeistukset, jotka on julkaistu Tampereen kaupungin tai Tredun sisäisissä viestintäkanavissa ja/tai verkkosivuilla:

- Ohjauksen suunnitelma
- Varhainen tuki opetus- ja ohjaushenkilöstön työssä
- Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2021-2023
- [Tampereen kaupungin toisen asteen koulutuksen päihitteettömyyssuunnitelma 2021-2024](#)
- Tredun järjestyssäännöt, Tredun asuntolan järjestyssäännöt
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käytöstä ja menettelytavoista Tredussa
- Kriisitoiminnan toimintaohje
- Pirkanmaan hyvinvointialueen Opiskeluhoollon yhteistyörakenteet, ohjeistus oppilaitoksille
- Tampereen kaupungin opiskeluhooltosuunnitelman 2023-2025 koulutuksen järjestäjien yhteinen osuus

1.2 Opiskeluhoollon järjestäminen

Opiskeluhoollon toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa, toimipisteiden sijaintikuntien sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoollon palvelu, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja. Opiskeluhoollon palvelut järjestetään siten, että ne ovat saatavilla matalalla kynnyksellä lähipalveluna.

Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnustetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia. Opiskeluhoollon palvelut on kaikkien oppilaitoksissa työskentelevien ja opiskeluhoollon palveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien ammatillista tutkintokoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Hyvinvointialue vastaa myös opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti. Pirkanmaan hyvinvointialue (Pirha) järjestää Tredun opiskeluhoollon palvelut. Tredun järjestää ammatillista koulutusta kahdeksan kunnan alueella (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Virrat ja Ylöjärvi).

1.3 Opiskeluhoollon suunnitelmat

Pirkanmaan hyvinvointialue laatii alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman kuvaten hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhoollon palvelujen järjestämisen. Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma pohjautuu hyvinvointialueella toimivien koulutuksen järjestäjien opiskeluhooltosuunnitelmiin. Alueellinen opiskeluhooltosuunnitelma

liitetään Pirkanmaan lakisääteiseen hyvinvointikertomukseen ja -suunnitelmaan sekä lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Koulutuksen järjestäjä laatii koulutusmuotoa koskevan määräyksen mukaisen erillisen opiskeluhoitosuunnitelman, joka sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet, keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta) sekä toimipistekohtaisesti tarkennetut tiedot. Suunnitelma liitetään oppilaitoksen sijaintikunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan. Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa tarkistetaan tarvittaessa. Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoitosuunnitelma toteutuu.

Opiskeluhoitosuunnitelma tulee laatia yhteistyössä oppilaitosten henkilöstön, opiskeluhoitopalvelujen, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Hyvinvointialueella on terveydenhuoltolain mukainen yhteistyövelvoite koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman valmistelussa.

Tredun opiskeluhoitosuunnitelman sisältö ja rakenne noudattavat Opetushallituksen määräystä. Suunnitelma sisältää myös Tredun järjestämän aikuisten perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelman. Tampereen kaupungin opiskeluhoitosuunnitelman 2023-2024 sisältää koulutuksen järjestäjien yhteisen osuuden. Tredun opiskeluhoitosuunnitelma on osa Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Virtain ja Ylöjärven kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.

Tredun opiskeluhoitosuunnitelman laatimisessa on ollut mukana asiantuntijoita ja erilaisia yhteistyöryhmiä. Suunnitelman luonnosvaiheessa on kuultu opiskelijoita ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia.

1.4 Opiskeluhoollon tavoitteet ja tehtävät

Opiskeluhoolto on oppilaitoksissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä opiskelijan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden ja opiskeluyhteisön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta. Tavoitteena on myös turvata yksilökohtainen varhainen tuki kaikille sitä tarvitseville.

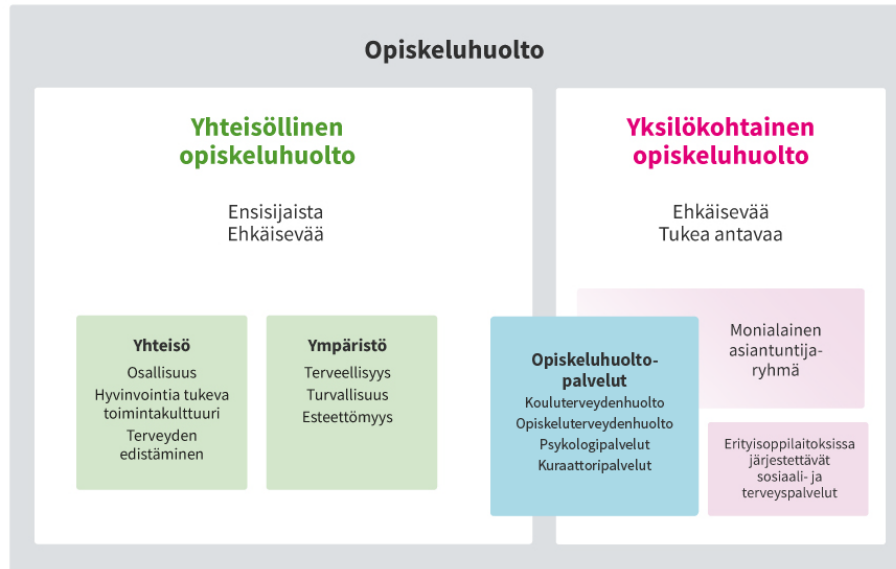
Opiskeluhooltoon sisältyvät ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaiset koulutuksen järjestäjän päättämä opiskeluhoolto sekä opiskeluhoollon palvelut, joita ovat opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

Ammatillisen koulutuksen opiskeluhoollossa tulee ottaa huomioon ammatillisen koulutuksen eri tutkintojen, koulutusten ja oppimisympäristöjen moninaisuus. Tarkoituksena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

2 Opiskeluhoollon toteuttaminen, ohjaus, arviointi ja kehittäminen Tredussa

Opiskeluhoollon kokonaisuus muodostuu ennalta ehkäisevästä koko oppilaitosyhteisöä tukevasta yhteisöllisestä opiskeluhoollosta sekä yksilökohtaisesta opiskeluhoollosta. Yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yksilökohtainen opiskeluhoolto on ehkäisevää ja tukea antavaa. Sen tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Opiskelijalla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon ja opiskeluhoollon palveluihin, joita ovat koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut.

Tässä suunnitelmassa opiskeluhoollolla tarkoitetaan Tampereen seudun ammattiopisto Tredun opiskeluhoito- palveluita, joita ovat kaikkia opiskelijoita koskeva yhteisöllinen opiskeluhoito ja yksilökohtainen opiskeluhoito.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen [Opiskeluhoillon sivuillaan](#) kuvaama Opiskeluhoillon kokonaisuus

Tredun yhteisöllisen opiskeluhoillon avulla edistämme opiskelijan oppimista, terveyttä ja hyvinvointia, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta, osallisuutta sekä ympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Lähtökohdana on opiskelijan ja huoltajan osallisuus ja kuulluksi tuleminen sekä ennaltaehkäisevät, osallistavat, ohjaukselliset ja esteettömät toimintatavat. Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoitopalveluista vastaavien henkilöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

Tredun strategisen ohjelman 2023-2025 Kestävä elämäntapa mukaisesti opiskelijaa ohjataan ja tuetaan aktiiviseen toimijuuteen kansalaisena ja opiskelussaan. Opiskelijaa ohjataan myös oman opiskelu- ja työkyvyn ylläpitoon ja jatkuvan oppimisen valmiuksiin työelämän muutoksissa. Kestävä elämäntapa on varhaista tukea ja ohjausta - Tredu pitää reilusti huolta opiskelijoistaan. Onnistuneella varhaisen tuen toiminnalla vahvistetaan opintojen etenemistä, tutkintojen suorittamista ja ehkäistään opintojen keskeyttämistä sekä syrjäytymistä.

Opiskeluhoillon tulee olla ennakoivaa palvelua, jossa keskeisinä toimintatapoina ovat varhainen puuttuminen, puheeksi ottaminen ja tuen tunnistaminen. Tredussa käytössä oleva varhaisen tuen toiminnan ohjeistus kuvaa niitä opetus- ja ohjaushenkilöstön yhteisiä periaatteita ja toimintatapoja, joilla tuki toteutuu jokaisen opiskelijan kohdalla myös niissä tilanteissa, kun opiskelu- ja urasuunnitelman toteuttamisessa ilmenee haasteita. Keskeistä on huolta aiheuttavien asioiden huomaaminen ja varhainen puuttuminen. Myös erilaisten nivel- ja siirtymävaiheiden yhdistäminen toimivaksi osaksi ohjauksen kokonaisuutta on varhaista tukea.

Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Suunniteltaessa ja järjestettäessä koulutusta alle 18-vuotiaille opiskelijoille toiminnassa ja päätöksenteossa on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

2.1 Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta Tredussa

Opiskeluhoollon kokonaistarpeen arvio pitää sisällään yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoollon sekä opiskeluhoollon yhteistyössä tarvittavat resurssit ja niiden tarkoituksenmukaisen kohdentamisen. Kokonaistarpeen arvioon vaikuttavat oppilaitoksen opiskelijamäärät, oppimisympäristöihin liittyvät tarpeet, erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden lukumäärä sekä eri ikäisten ja maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden lukumäärät ja osuudet. Arviossa hyödynnetään opiskeluhoollon kertynyttä tietoa ja kokemusta sekä opetushenkilöstöltä, huoltajilta ja erityisesti opiskelijoilta saatua palautetietoa.

Tredussa opiskeluterveydenhuoltoon ovat oikeutettuja

- opiskelijat, jotka suorittavat ammatillista perustutkintoa, ammattitutkintoa tai erikoisammattitutkintoa tai niiden osaa tai osia
- opiskelijat, jotka opiskelevat tutkintoon valmentavassa koulutuksessa (TUVA)

Työvoimakoulutuksessa olevilla opiskelijoilla on oikeus opiskeluterveydenhuollon palveluihin, jos he opiskelevat opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetussa oppilaitoksessa ja opintotukeen oikeutetussa koulutuksessa. Aikuisten perusopetuksen opiskelijat ovat oikeutettuja kouluterveydenhuoltoon sekä kuraattori- ja psykologipalveluihin. Työsopimukseen perustuvassa oppisopimuskoulutuksessa opiskelevat opiskelijat eivät ole oikeutettuja opiskeluterveydenhuollon palveluihin, koska he kuuluvat työterveydenhuollon piiriin. Perustutkintokoulutuksessa olevat oppisopimusopiskelijat ovat kuitenkin oikeutettuja kuraattori- ja psykologipalveluihin. Ei oppivelvolliset ammatti- ja erikoisammattitutkinto-opiskelijat eivät ole oikeutettuja kuraattori- ja psykologipalveluihin.

Tredussa kuraattori- ja psykologipalveluihin ovat oikeutettuja

- kaikki oppivelvollisuuttaan suorittavat opiskelijat
- ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa ja tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) olevat opiskelijat
- ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa olevat oppisopimusopiskelijat
- työvoimakoulutuksessa olevat opiskelijat.

Tredussa on opiskeluterveydenhuoltoon oikeutettuja opiskelijoita keskimäärin 8 800 opiskelijaa. Heistä on Tampereen toimipisteissä noin 6 400 opiskelijaa ja noin 2 400 opiskelijaa muiden kuntien toimipisteissä. Alle 18-vuotiaiden osuus vaihtelee huomattavasti toimipisteittäin ja keskimäärin heitä on noin 35-40 % opiskelijoista. Syksyn opiskelijamäärä on korkeampi ja vastaavasti kevään opiskelijamäärä alempi. Maahanmuuttotaustaisten opiskelijoiden tilastointia ei tehdä, vaan tilastointi tapahtuu ainoastaan äidinkielen mukaan.

Altistelähtöisissä koulutuksissa on vuosittain keskimäärin 2 100 opiskelijaa eri Tredun toimipisteissä. Altistelähtöisistä terveystarkastuksista ja erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavista töistä kerrotaan tarkemmin Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisemassa [Opiskeluterveydenhuollon oppaassa](#) ja [valtioneuvoston asetuksessa](#) terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä.

Tredussa on kuraattori- ja psykologipalveluihin oikeutettuja keskimäärin 9 500 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa sekä noin 190 aikuisten perusopetuksen opiskelijaa eli yhteensä noin 9 700 opiskelijaa. Alle 18-vuotiaita heistä on keskimäärin noin 35-40 %. Tampereen toimipisteissä kuraattori- ja psykologipalvelujen piirissä on noin 6 800 opiskelijaa ja noin 2 900 opiskelijaa muiden kuntien toimipisteissä.

Opiskeluhoollon kokonaistarpeen arvioinnin lähtökohtana käytetään ajantasaisia toimipistekohtaisia opiskelijatietoja sekä ennakkollista tietoa aloittavista uusista opiskelijaryhmistä. Toimipistekohtaisissa opiskelijamäärissä tapahtuu muutoksia lukuvuoden aikana. Tieto toimitetaan yhdessä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa sovittavalla tavalla.

2.2 Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista

Arvio käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ilmoitetaan henkilötyövuosina opiskeluhoitopalvelujen (opiskeluterveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut) osalta touko-kesäkuun aikana seuraavalle luku- vuodelle. Opiskeluterveydenhuollossa tulee toisella asteella olla yksi kokopäiväinen terveydenhoitaja 570 opiskelijaa kohti, yksi lääkäri 1800 opiskelijaa kohti. Toisella asteella tulee olla vähintään yksi kuraattori 670:tä opiskelijaa kohti ja yksi psykologi 780:tä opiskelijaa kohti.

Taulukossa on kuvattu Tredun opiskeluhoitoon ja opiskeluterveydenhuoltoon oikeutetut opiskelijamäärät toimipisteittäin 12/2022, Pirkanmaan hyvinvointialueen 24.5.2023 ilmoittama ennakkotieto Tredulle suunnattavista opiskeluhoitoon resursseista henkilötyövuosina ilmoitettuna.

Tredun toimipisteet	Opiskeluhoitoon opiskelijamäärä	Pirhan ilmoitus kuraattori htv	Pirhan ilmoitus psykologi htv	Opiskeluterveydenhuollon opiskelijamäärä	Pirhan ilmoitus terveydenhoitaja htv	Pirhan ilmoitus lääkäri htv
Hepolamminkatu	2672	3,20	2,9	2407	5,20	1,00
Ajokinkuja	467	0,80	0,4	440	1,00	0,20
Mediapolis	169	0,40	0,4	167	0,40	0,04
Santalahdentie	2783	3,40	2,9	2695	5,20	1,00
Sammonkatu	753	1,00	1	694	1,60	0,30
Pirkkala	266	0,40	0,2	253	0,40	0,05
Kangasala	674	1,00	0,8	582	1,00	0,20
Nokia Kankaantaankatu	782	0,80	0,5	532	1,00	0,13
Ylöjärvi Pallotie	446	0,70	0,6	346	0,90	0,35
Ylöjärvi Metsätie	153	0,10	0,1	136	0,20	0,05
Lempäälä	319	0,50	0,5	307	0,50	0,15
Orivesi	101	0,10	0,1	94	0,25	tarpeen mukaan
Virrat	68	0,05	0,01	62	0,20	tarpeen mukaan
Hatanpään lukio TUVA	16			16		
ei toimipistettä	28					
Yhteensä	9697	12,45	10,41	8731	17,85	3,47

3 Yhteisöllinen opiskeluhoito: Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi

3.1 Yhteisöllinen toimintakulttuuri Tredussa

Tredun yhteisöllisen toimintakulttuurin tarkoituksena on tukea positiivisen opiskeluilmapiiirin ylläpitämistä ja yhteisön hyvinvointia. Tredussa huolehditaan erilaisilla toimenpiteillä siitä, että opiskeluyhteisössä työskenteleminen ja opiskelu on fyysisesti, psyykkisesti, sosiaalisesti ja pedagogisesti turvallista. Positiivista opiskeluilmapiiriä vahvistaa opettajien ja ohjaushenkilöstön kiinnostus opiskelijoiden hyvinvoinnista ja opintojen etenemisestä. Yhteisöllinen toimintakulttuuri rakentuu opiskelijoiden aktiiviseen osallistumiseen ja vertaisverkoston muodostumiseen. Yhteisöllisyyden kokemuksen kannalta opiskelijan tärkein viiteryhmä on oma opiskeluryhmä. Turvallinen ryhmä edistää oppimista, luovuutta, mielipiteiden ja tunteiden ilmaisua sekä nuoren kehitystä omaksi itsekseen sekä ehkäisee kiusaamista. OMA-opettaja on ryhmänsä asiantuntija ja vastaa turvallisesta ja opiskelua tukevasta ilmapiiristä. Hänen tehtävänä on panostaa ryhmäytymiseen erityisesti opintojen alussa ja pitää sitä yllä sekä puuttua ryhmässä ilmeneviin ongelmatilanteisiin. Ryhmäyttäminen on prosessi, jossa ryhmän turvallisuutta tuetaan. Ryhmää on tärkeää vahvistaa sen eri vaiheissa, esimerkiksi pidempien opiskelutaukojen jälkeen tai jaksojen vaihtuessa.

Oppilaitoksen turvallisuutta ja opiskelun esteetöntä sujumista tuetaan järjestyssäännöillä, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. OMA-opettajat huolehtivat opiskelijoidensa perehdyttämisestä lukuvuoden alussa siten, että opiskelijat tuntevat järjestyssäännöt ja turvallisuusohjeet, jotka löytyvät Tredun verkkosivuilta. Opiskelijan omaa vastuuta korostetaan sääntöjen ja ohjeiden noudattamisessa.

Yhteisöllistä toimintakulttuuria tuetaan esimerkiksi Tredun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusfoorumitoiminnalla ja erilaisilla teemaviikoilla. Opiskelijat voivat osallistua opiskelijoita koskevien asioiden kehittämiseen.

3.2 Huoltajien osallisuuden varmistaminen

Tredun ja opiskelijoiden huoltajien välisellä yhteistyöllä tuemme opiskelun edellytyksiä sekä opiskelijan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Yhteistyön avulla opiskelija saa tukea opiskelua ja hyvinvointia koskeviin kysymyksiin ja mahdollisiin ongelmiin. Toimipisteet järjestävät syksyisin kotiväenillan uusien opiskelijoiden huoltajille. Muita opiskelijoiden huoltajille suunnattuja tapahtumia ovat esimerkiksi toimipisteen avoimet ovet ja erilaiset opiskeluun liittyvät teemat.

OMA-opettaja pitää yhteyttä opiskelijan huoltajiin tai muihin laillisiin edustajiin. Huoltajalla voi tulla tutustumaan toimipisteeseen tai keskustelemaan opiskelijansa opintojen etenemisestä sopimalla siitä opettajan tai opinto-ohjaajan kanssa. Huoltajat saavat omat Wilma-tunnukset. Wilman kautta he voivat seurata alaikäisen opiskelijan opintojen etenemistä ja poissaoloja sekä olla yhteydessä opiskelijan opettajiin ja oppilaitoksen tukipalveluihin. Täyttäessään 18-vuotta opiskelija voi antaa luvan huoltajalle jatkaa Wilman käyttöä.

3.3 Opiskelijoiden osallisuuden varmistaminen

Opiskeluhoillon toteuttamisen lähtökohtina ovat opiskelijoiden osallisuus ja osallistaminen. Opiskelijoiden osallisuudessa ja yhteisöllisyydessä painotetaan turvallista opiskeluyhteisöä sekä opiskelijoiden mielipiteiden kuulemistä. Koulutuksen järjestäjän tulee varmistaa opiskelijoiden mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa heitä koskevien asioiden valmisteluun. Osallisuutta tuetaan tiedottamalla opiskelijoille oppilaitoksen ja opiskeluhoillon toiminnasta sekä opiskelijoiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista. Opiskelijoiden mielipiteitä kuullaan oppilaitoksen kehittämistyössä.

Yhteisöllisyyttä tuetaan panostamalla ryhmämuotoiseen ohjaukseen ja opiskelijoiden ryhmäyttämiseen, joiden kautta opiskelijoiden yhteisöllisyyden tunne on mahdollista kasvaa. Toimipistekohtaiset opiskelijafoorumit tukevat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä mahdollistavat opiskelijoiden osallistumista yhteisölliseen toimintaan ja avoimeen tiedon saantiin ja vuorovaikutukseen.

Tredun koulutuksen järjestäjänä tiedottaa opiskelijoille käytettävissä olevista osallistumis- ja vaikuttamistavoista, jotta opiskelijoiden osallisuus toteutuu. Tredun jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus osallistua oman toimipisteensä opiskelijakunnan toimintaan. Opiskelijoille tarjotaan myös mahdollisuus osallistua Tredun laatujärjestelmän mukaisen opiskelijapalautejärjestelmän ja erilaisten foorumien kautta oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä opiskelijoiden asemaan liittyvistä asioista. Tredun opiskelijat ovat mukana kehittämässä oppilaitoksen toimintaa sekä lisäämässä yhteisöllisyyttä ja positiivista yhteishenkeä.

Tredun johto huolehtii, että opiskelijoiden näkemykset otetaan huomioon asioiden valmisteluvaiheessa ennen päätöksen tekoa. Toiminnassa otetaan huomioon erilaisten opiskelijoiden tarpeet sekä arvioidaan valmisteltavien muutosten vaikutukset monipuolisesti. Opiskelijat valmistelevat myös opiskelijoiden omia kyselyitä yhteistyössä opiskelijakuntien ohjaajien ja koordinaattorien kanssa.

Opiskelijoiden vaikuttamiskanavia toimipisteittäin ovat opiskelijafoorumit, yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä ja vierailut henkilöstöfoorumeissa. Opiskelijakunta otetaan mukaan muun muassa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin ja ylläpitäviin työryhmiin sekä muihin opiskelijoiden asioita käsitteleviin ja kehittäviin toimikuntiin.

3.4 Tredun opiskelijakuntatoiminta

Koulutuksen järjestäjän tulee varmistaa opiskelijoille mahdollisuus vaikuttaa koulutuksen järjestäjän ammatillista koulutusta koskevaan toimintaan ja sen kehittämiseen sekä opiskelijoita koskevien ja opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemiseen. Koulutuksen järjestäjän oppilaitoksella tulee olla sen opiskelijoista muodostuva opiskelijakunta ja koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Koulutuksen järjestäjän tulee turvata opiskelijakunnalle riittävät toimintaedellytykset.

Tredun opiskelijakuntatoiminnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, vaikuttamismahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja oppilaitoksen henkilökunnan välistä positiivista yhteishenkeä. Opiskelijakuntatoiminnassa mukana oleminen kehittää opiskelijoiden vastuunottoa, ratkaisukeskeisyyttä, työelämävalmiuksia, yhdessä toimimista, viestintätaitoja sekä hyvinvointia ja jaksamista.

Opiskelijakunnassa suunnitellaan ja toteutetaan tapahtumia ja teemapäiviä, viedään eteenpäin opiskeluun liittyviä aloitteita ja asioita sekä mm. opastetaan opintonsa aloittavia ja jatkavia opiskelijoita ja autetaan uusien kaverien löytämisessä. Opiskelijakunnan toimintaa kuvataan tarkemmin opiskelijoiden laatimassa Opiskelijakunta-toiminnan käsikirjassa. Opiskelijakunnat toimivat kaikissa Tredun toimipisteissä ja toimipisteisiin kohdennetaan opiskelijakuntatoiminnan ohjausresursseja sekä toimintarahoitusta. Opiskelijakunnan edustajisto ja Tredun johto tapaavat säännöllisesti. Tredun opiskelijakuntatoiminta on opiskelua tukevaa, opinnollistettua toimintaa.

3.5 Opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, turvallisuuden ja oppimistulosten seuraamisen menetelmät ja keskeiset tulokset

Opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tuloksia ja käytäntöjä on kuvattu Tampereen kaupungin opiskeluhoitosuunnitelman 2023-2025 yhteisessä osassa. Oppimistulosten seuraamisen menetelmiä ja käytänteitä kuvataan tarkemmin tämän suunnitelman luvussa 3.9 Opintojen edistymisen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen.

Opiskelijan osaamisen kehittymistä koskevalla palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa opintojen suorittamiseen. Palaute antaa opiskelijalle tietoa siitä, miten hyvin hänen saavuttamansa oppimistulokset vastaavat tutkinnon tai koulutuksen perusteissa vaadittua osaamista. Opiskelijalle annettavalla palautteella kehitetään

myös itsearviointitaitoja. Opiskelija saa palautetta osaamisensa kehittymisestä oppilaitoksesta ja työpaikalta oppimis- ja ohjaustilanteissa. Opiskelija saa palautetta osaamisestaan koulutuksen aikana ja arviointiin liittyvissä keskusteluissa. Opettaja tiedottaa palautemenettelyistä opiskelijaa opintojen alussa ja lopussa sekä HOKS-keskustelujen yhteydessä.

3.6 Opiskeluhoollon organisointi, opiskeluhooltoryhmän johtaminen, kokoonpano, tehtävät ja toimintatavat, henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskeluhoitosuunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta sekä valvoo opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Koulutuksen järjestäjä päättää yhteistyössä opiskeluhoollon palveluja tuottavien tahojen kanssa tarkemmin opiskeluhooltoryhmien kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista.

Monialaisen opiskeluhoollon suunnitelmallisuudesta, toteutuksesta, seurannasta ja arvioinnista vastaavat eri tasoilla toimivat ryhmät. Pirkanmaalla toimii alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä, Tampereella toimii koulutuksen järjestäjien yhteinen monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä ja Tredussa toimii monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Näiden lisäksi toimipisteissä ovat omat yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät. Tarvittaessa kootaan tapauskohtaisesti myös yksilökohtaisia monialaisia asiantuntijaryhmiä yksittäisen opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja palvelujen järjestämiseksi.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin on määritelty velvoite alueellisen yhteistyöryhmän muodostamisesta ja tehtävistä. Pirkanmaan hyvinvointialue yhdessä alueen kuntien kanssa toimii alueellisessa opiskeluhoollon yhteistyöryhmässä, jossa on edustettuna alueella toimivat koulutuksen järjestäjät. Alueellisen yhteistyöryhmä valmistelee alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman ja seuraa sen toteutumista. Lisäksi se käsittelee yhteistyökysymyksiä sekä seuraa opiskeluhoollon palvelujen, koulutuksen järjestäjien, sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja muiden tarvittavien palvelujen yhteistyön toteutumista.

Tredussa koulutuksen järjestäjäkohtaisena opiskeluhoollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaavana monialaisena opiskeluhoollon ohjausryhmänä toimii Tredun pedagoginen johtoryhmä. Pedagogisessa johtoryhmässä ovat edustettuina Tredun koulutusalat, yhteistoiminta-alueen toimipisteet ja opiskelijahuollon palvelut. Monialaiseen opiskeluhoollon ohjausryhmään kuuluvat johtaja, ammatillinen koulutus, koulutusjohtajat, opintoasiainjohtaja, kehitysjohtaja, kehittämisspäällikkö, viestintä- ja markkinointipäällikkö ja johdon assistentti. Ohjausryhmässä on myös opiskelijoiden ja huoltajien edustajia ja hyvinvointialueen opiskeluhoollon ammattihenkilöitä. Kokoukseen kutsutaan asiantuntijoita käsiteltävien asioiden mukaan. Puheenjohtajana toimii vuorossa oleva koulutusjohtaja.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelusta ja toteuttamisesta Tredun toimipisteissä vastaavat oppilaitoskohtaiset opiskeluhooltoryhmät (yhteisölliset opiskeluhooltoryhmät), joita johtavat nimetyt koulutus päälliköt. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä koostuu koulutus päälliköistä, opetus- ja ohjaushenkilöstön edustajista, hyvinvointialueen edustajista (esim. terveydenhoitaja, psykologi, kuraattori) sekä opiskelijoiden ja huoltajien edustajista. Ryhmään voi kuulua myös muita toimijoita (esim. nuorisopalvelujen henkilöstöä). Ryhmä kokoontuu lukuvuoden aikana vähintään neljä kertaa. Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän keskeisin tehtävä on huolehtia oppilaitosyhteisön kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Ryhmä suunnittelee ja toteuttaa hyvinvointia edistäviä ja ylläpitäviä toimenpiteitä, arvioi niiden riittävyttä ja kehittää toimintaa tarpeen mukaan. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä päivittää vuosittain toimipisteen opiskeluhoollon toimenpidesuunnitelman koulutus päällikön johdolla.

Opiskeluhoollolle asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä seurataan lukuvuoden aikana yhteisöllisissä opiskeluhooltoryhmissä, jotka raportoivat Tredun monialaiselle opiskeluhoollon ohjausryhmälle. Opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan osana oppilaitoksen turvallisuuden ja hyvinvoinnin sekä yksilöllisten opintopolkujen arviointia. Omavalvonnassa käytettävää arviointi-, palaute- ja tulostietoa kootaan eri lähteistä.

Näitä ovat esimerkiksi opiskelijoiden aloitus- ja päättövaiheen kyselyt, opiskelija- ja huoltajapalautekyselyt sekä opiskelijakunnalta ja työnantajilta saatu palaute. Muita opiskeluhoiton tiedonlähteitä ovat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen parittomina vuosina toteuttama valtakunnallinen kouluterveyskysely sekä parillisina vuosina toteuttama TEAviisari kysely. Yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät tekevät vuosittain opiskeluhoiton itsearvioinnin (Omavalvonnan tarkastuslista).

Palautteita ja kyselytuloksia käydään läpi paikallisesti Tredun henkilöstön tiimikokouksissa ja yhteisöllisissä opiskeluhoitoryhmissä. Tuloksista tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia, ja toimenpiteitä suunnitellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Toimipisteiden yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät ja opiskelijakunnat esittävät myös kannanottoja ja ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi.

Tredun monialainen opiskeluhoiton ohjausryhmä käsittelee eri lähteistä saatua arviointi-, palaute- ja tulostietoa ja laatii tietojen perusteella kehittämisen painopisteet seuraavan lukuvuoden opiskeluhoitolle. Sovitut tavoitteet ja toimenpiteet kirjataan toimipisteiden opiskeluhoitosuunnitelmiin, ja tietoja käytetään palvelujen kehittämisessä hakijoille, opiskelijoille ja muille asiakkaille sekä henkilöstön osaamisen ja toiminnan kehittämisessä. Henkilöstön perehdyttäminen yhteisölliseen työhön tapahtuu mm. opetustiimeissä, henkilöstöfoorumeissa ja toimipisteiden yhteisöllisissä opiskeluhoitoryhmissä. Opiskeluhoitoon liittyvää ohjeistusta on saatavilla Moodlessa, Wilmassa, Teamsissa ja verkkosivuilla.

3.7 Terveellisyyden, turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastamiskäytännöt

Opiskelijalla on oikeus turvalliseen, terveelliseen, esteettömään ja viihtyisään opiskeluympäristöön. Turvallisuutta luodaan opiskelijoiden, huoltajien, opettajien ja muun koulun henkilöstön yhteistyönä. Turvallinen opiskeluympäristö kattaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden. Opiskeluympäristöjen terveellisyys ja turvallisuus opiskelijan terveyden edistämiseksi tulee tarkastaa joka kolmas vuosi. Opiskeluympäristöllä tarkoitetaan kaikkia Tredun tiloja ja alueita, joissa opetusta toteutetaan. Oppimisympäristöjä ovat oppilaitosten lisäksi mm. työssäoppimispaikat, sähköiset opiskelualustat ja koulutuksen järjestäjän opetukseen käyttämät digitaaliset oppimisympäristöt. Opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen sisältyy opiskeluterveydenhuoltoon.

Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Tehtävää toteutetaan tarkastamalla oppilaitokset kolmen vuoden välein terveydenhuoltolain mukaisesti. Muilla viranomaisilla on velvollisuus osallistua tarkastuksen yhteistyöhön.

Tredun opiskeluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin tarkastusten järjestelyjä organisoii Tredun työsuojeluyhteistoimintahenkilöstö ja Tampereen kaupungin terveydensuojelu, jotka laativat vuosittain tarkastusaikataulun yhteistyössä työterveyshuollon, Tredun eri toimipisteiden ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Tarkastus tehdään yhteistyössä toimipisteen opiskelijoiden, opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kesken. Tarkastuksessa voidaan hyödyntää työterveyshuollon työpaikkaselvityksiä sekä mm. kouluterveyskyselyn tuottamaa toimipistekohtaista tietoa.

Työssäoppimispaikkojen osalta Tredulla ja työpaikoilla on puitesopimukset työssäoppimisen järjestämisestä. Opiskelijat perehdytetään työpaikan työturvallisuuslakiin ja työsuojelun toimintaohjelmaan osana koulutusta sekä työpaikkakohtaisesti työssäoppimisjaksojen alussa.

Länsi-Suomen aluehallintovirasto AVI valvoo oppilas- ja opiskelijahuoltolain toteutumista.

Toimintaohje tapaturma- ja hätätilanteisiin löytyy Tredun verkkosivuilta.

3.8 Tiedottaminen tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ja muista opintoihin liittyvistä edellytyksistä

Tutkintokohtaisista terveydentilavaatimuksista ja muista opintoihin valituksi tulemisen edellytyksistä tiedotetaan Tredun verkkosivuilla ja Wilmassa. Hakeutumisvaiheessa on mahdollista saada tutkintokohtaisiin terveydentilavaatimukseen liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

Työelämän ja opiskeluympäristön turvallisuuden parantamiseksi säädetty SORA-lainsäädäntö koskee opiskeluun hakeutumista sekä opiskeluoikeuden peruuttamista ja palauttamista. SORA-lainsäädäntö koskee osaa Tredun tutkinnoista.

Tarkemmin SORA-säädöksistä kerrotaan [Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sivuilla](#) ja [Opetushallituksen sivuilla](#). Tredun verkkosivuilla kerrotaan opintoihin liittyvistä edellytyksistä ja opiskelijavalintaan vaikuttavista asioista.

3.9 Opintojen edistymisen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Opiskelijan kanssa päivitetään henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa eli HOKSia ja sen toteutumista seurataan koko opintojen ajan. Ohjauskeskusteluissa sovitut asiat dokumentoidaan Wilmaan, josta opiskelija ja alaikäisen huoltaja voivat tarkastella kirjauksia. Tämä tukee opiskelijan ohjausta ja hänen opintojensa etenemisen seuranta koulutuksen aikana.

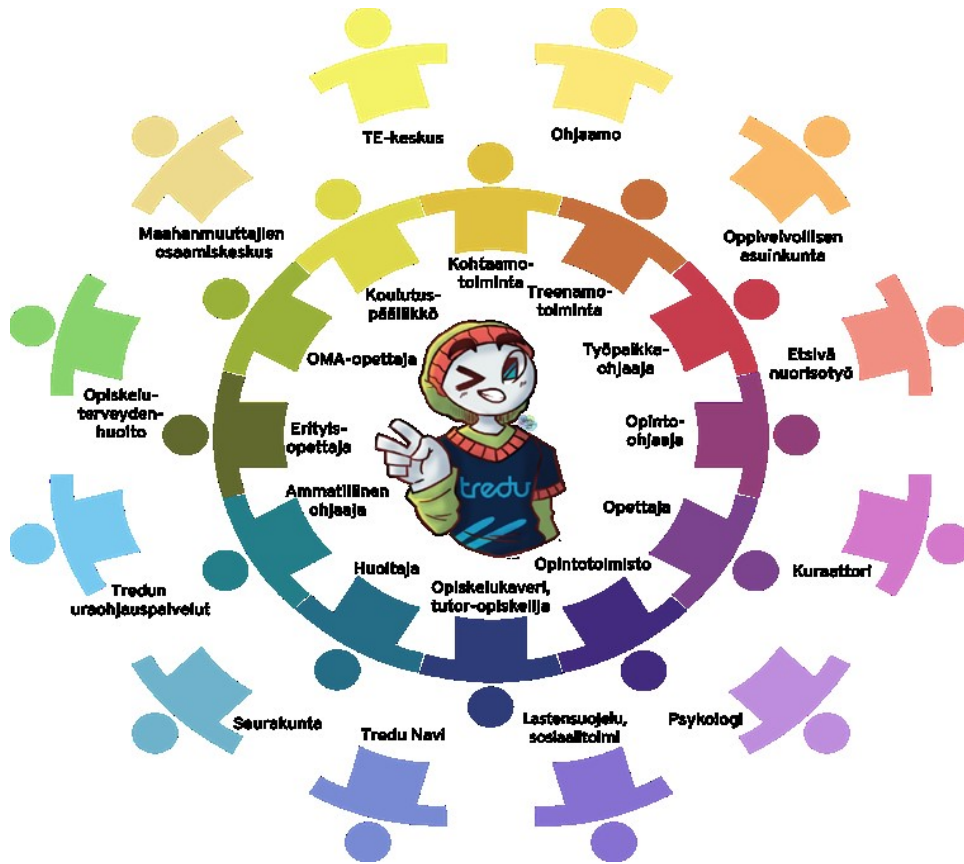
Tredun ohjaus ja tuki yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämässä tapahtuu Tredun varhaisen tuen toimintaohjeistuksen ja Tredun ohjauksen suunnitelman mukaisesti.

Tredun varhaisen tuen toimintaohjeistuksen tavoitteena on vahvistaa yhtenäistä varhaisen tuen käytäntöä ja lisätä myönteisen välittämisen kulttuuria kaikissa Tredun toimipisteissä. Opetus- ja ohjaushenkilöstölle tarkoitettu toimintaohjeistus korostaa ennaltaehkäisevien toimenpiteiden sekä opiskelijan, huoltajan ja OMA-opettajan yhteistyön merkitystä henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman etenemisessä.

Tredun ohjauksen suunnitelma palvelee jokaista opiskelijaa riippumatta siitä, missä tutkinnossa, koulutuksessa tai toimipisteessä hän opiskelee. Tredun verkkosivuilta löytyvä ohjauksen suunnitelma on tarkoitettu opiskelijoille, huoltajille, työpaikkojen ohjaajille ja yhteistyökumppaneille. Ohjauksellisuus sisältyy koko Tredun henkilöstön työn luonteeseen. Ohjaustyötä tekevät mm. OMA-opettajat, opinto-ohjaajat, erityisopettajat, ammatilliset ohjaajat sekä työpaikkaohjaajat.

Ohjauksen suunnitelmassa kuvataan ohjauksen ja tuen toteutusta Tredussa sekä eri toimijoita ja palveluita. Ohjauksen suunnitelma sisältää Tredun ohjauksen tavoitteet ja ohjauksen koulutuksen eri vaiheissa. Opintojen aikaisella ohjauksella pyritään ennakoivasti edistää opiskelijan hyvinvointia ja opinnoista pärjäämistä.

Tredun ohjausverkosto ja koulutuksen aikainen ohjaus ja tuki toimivat yhteisöllisen opiskeluhoillon edistämiseksi.

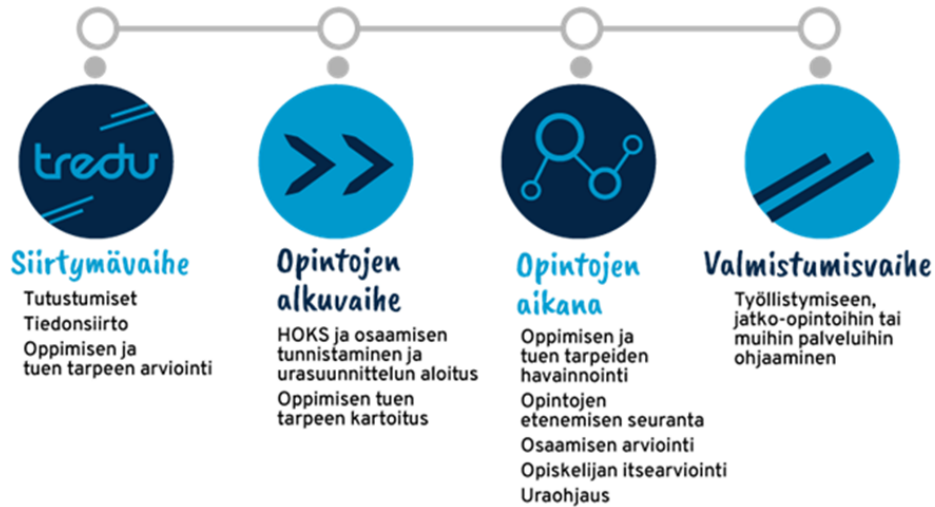
Opiskelijan ohjausverkosto Tredun ohjauksen suunnitelmasta

Opiskelijan ohjaus ennen opintojen aloitusta eli siirtymävaiheen ohjaus sisältää alaan tutustumisia, tiedonsiirtoa ja oppimisen sekä tuen tarpeen arviointia. Perusopetuksen oppilaille ja heidän huoltajilleen ja muille koulutuksesta kiinnostuneille esitellään ammatillista koulutusta sekä järjestetään ohjaus-, neuvonta- ja tutustumistilaisuuksia. Tredun erityisopettajat ja opinto-ohjaajat tekevät tiivistä ohjausyhteistyötä perusopetuksen oppilaanohjaajien kanssa koulutuksen valinnassa sekä oppilaan tuen tarpeesta. Perusopetuksen oppilaanohjaaja toimittaa perusopetuksesta siirtyvän erityisen tuen tiedonsiirtolomakkeen Treduun oppilaan ja huoltajan luvalla.

Opintojen alkuvaiheessa opiskelijan kanssa käydään HOKS-keskustelu, jonka yhteydessä keskustellaan opiskeluvalmiuksista ja tuen tarpeista, tunnistetaan osaamista sekä suunnitellaan opintoja ja aloitetaan urasuunnittelu.

Opintojen aikana seurataan opiskelijan osallistumista opintoihin ja opintojen etenemistä. Mikäli opiskelijan opinnot eivät etene suunnitelman mukaisesti, opiskelijalle tarjotaan tarvittavat ohjaus- ja tukipalvelut. Palvelut on kuvattu Tredun verkkosivuilta löytyvässä ohjauksen suunnitelmassa.

Valmistumisvaiheessa opiskelija saa tarpeensa mukaista ohjausta työllistymiseen, jatko-opintoihin tai muihin palveluihin.

Opiskelijan ohjauksen ja tuen vaiheet Tredun ohjauksen suunnitelmasta

OMA-opettajan on tärkeää viestittää opiskelijalle, että opiskeluun vaikuttavista asioista voi kertoa OMA-opettajalle. OMA-opettajalla on oikeus ja velvollisuus puuttua opiskelussa ilmeneviin tuen tarpeisiin tai haasteisiin ennakkoivasti ja olla opiskelijan tukena koko opintojen ajan sekä olla aktiivisesti yhteydessä opiskelijan huoltajaan. Opiskelijan opettajat pitävät OMA-opettajaa ajan tasalla ja ilmoittavat mikäli opinnot eivät etene suunnitellusti.

Läsnäolon ja poissaolojen seuranta ja puuttuminen poissaoloihin ovat keskeistä varhaisen tuen toimintaa. OMA-opettajan apuna opiskelijaryhmänsä poissaolojen seurannassa on Ohjauksen tuki -työkalu. Läsnä- ja poissaolojen dokumentointi Wilmaan on kaikkien opiskelijan opetukseen ja ohjaukseen osallistuvien tehtävä. Opettajat seuraavat opiskelijoiden osallistumista työjärjestyksen mukaiseen opetukseen. Kun opiskelijalla on selvittämättömiä poissaoloja, opettaja ilmoittaa asiasta OMA-opettajalle. OMA-opettaja ottaa selvittämättömistä poissaoloista yhteyttä opiskelijaan ja/tai huoltajaan Tredun toimintaohjeistuksen mukaisesti. Opiskelijan poissaolo voi johtua sairaudesta, ja mikäli opiskelijan vointi sitä vaatii, on syytä olla yhteydessä opiskeluterveydenhuoltoon. Mikäli opiskelijalla on huomattavan usein poissaoloja omalla ilmoituksella, on hänen opiskelukykyään syytä kartoittaa tarkemmin ja hänet voi ohjata opiskeluterveydenhuoltoon. Tarvittaessa käynnistetään varhaisen tuen ohjeistuksen mukainen prosessi ja kootaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä.

Koulutussopimukseen perustuvan työelämässä oppimisen aikana opiskelija ilmoittaa lyhytaikaisesta sairastumisestaan opettajalle ja työssäoppimispaikkaan. Oppisopimukseen perustuvassa koulutuksessa ilmoitetaan sairauspoissaoloista työpaikan käytänteiden mukaisesti, koska kyseessä on työsuhde.

3.10 Tapaturmien ehkäiseminen ja ensiavun järjestäminen

Tapaturmien ehkäiseminen on Tredun ja sen koko henkilöstön sekä työssäoppimispaikkojen vastuulla. Opiskelijalla on velvollisuus noudattaa työturvallisuussäädöksiä sekä järjestyssääntöjä. Lisäksi huolehditaan siitä, että opiskelija tietää opiskeltavan alan keskeiset terveys- ja turvallisuusriskit sekä osaa ja motivoituu suojautumaan niiltä. Tästä vastaavat sekä Tredun henkilöstö että opiskelijaterveydenhuolto. Henkilöstölle on tarjolla ensiapukoulutusta vuosittain ja joidenkin alojen opetussuunnitelmiin kuuluu ensiapukoulutukset.

Paikalla olevat henkilöt antavat ensiapua tapaturmissa ja hälyttävät tarvittaessa vakavissa tilanteissa apua hätänumerosta 112. Tredun toimipisteistä ja opetustiloista löytyvät asianmukaiset ensiaputarvikkeet. Hoito

järjestetään Tredun tapaturmavakuutuksen turvin. Kiireellistä hoitoa tarvitsevat hoidetaan virka-aikana ensisijaisesti oman paikkakunnan terveysasemalla. Ensiapu Acuta Tampereella on tarkoitettu äkillisesti sairastuneille tai välitöntä terveydenhuollon palvelua tarvitseville potilaille, joita ei virka-aikana voida hoitaa omalla terveysasemalla.

Tredun opiskelijat ovat vakuutettuja kouluajalla ja välitunneilla sekä muun koulutuksen toteutussuunnitelman mukaisesti järjestettävän toiminnan aikana ja koulumatkoilla. Opiskelijoilla on oppilaitoksen puolesta matkavakuutus, tapaturmavakuutus ja vastuuvakuutus työssäoppimisen ajalle myös ulkomaan vaihtojaksolla. Oppivelvollisilla opiskelijoilla on sama vakuutusturva kuin muilla opiskelijoilla.

Ajantasaiset tiedot ja ohjeet Tredun opiskelijoiden vakuutuksista löytyvät Tredun verkkosivuilta. Toimipisteen opintotoimistosta saa vakuutuksiin liittyen lisätietoa ja opastusta. Tredulla sisäisissä viestintäkanavissa on julkaistu henkilöstölle koulutusopimukseen, maksulliseen opiskelijatyötoimintaan ja oppisopimukseen liittyvä vakuutusohjeistus.

3.11 Toimintaohjeet tupakoinnin, nuuskaamisen sekä päihteiden käytön ennaltaehkäisemiseksi, päihdeongelmiin puuttumiseksi ja päihdeongelmaisen hoitoon ohjausta varten

Päihteidenkäytön ennaltaehkäisy kuuluu oppilaitoksen koko henkilöstölle ja on osa oppilaitoksen arkipäivää opetuksessa ja oppimistilanteissa. Päihtyneenä esiintyminen ja päihteiden käyttö oppilaitoksessa ja työssäoppimispaikoissa on kielletty. Tredun kaikki toimipisteet ovat savuttomia. Savuttomuuden noudattamista valvotaan säännöllisesti ja rikkeisiin puututaan. Opiskeluterveydenhuollossa päihteiden, pelaamisen ja sosiaalisen median käytön kartoittaminen kuuluu osana nuorten terveystarkastuksiin ja terveystapaamisiin.

Tarkemmat tiedot löytyvät Tredun verkkosivuilta sekä Tampereen kaupungin verkkosivuilla julkaistusta erillisestä [Tampereen kaupungin toisen asteen koulutuksen päihdeittömyyssuunnitelmasta](#), joka on lisätty toimintaohjeeksi myös Tredun sisäisiin viestintäkanaviin. Suunnitelma sisältää ehkäisevän päihdetyön kuvauksen, tupakkatuotteiden käyttöä koskevat määräykset sekä toimintaohjeet päihdeliikenteissä. Tredun verkkosivuilta löytyvistä järjestys-säännöistä löytyy myös lisätietoa.

3.12 Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen turvallisuutta koskevat ohjeet

Opiskeluun liittyvien matkojen, kuljetusten ja odotusaikojen osalta opiskelijat noudattavat yleisiä liikenneohjeita ja Tredun järjestyssääntöjä. Opiskelijat edustavat matkoilla Tredua.

Ammatillisessa koulutuksessa opetus ja ohjaus voidaan järjestää erilaisissa oppimisympäristöissä. Tutkinnon perusteiden ja koulutuksen toteutussuunnitelman mukainen opetus sekä siihen liittyvät opinto- ja tutustumiskäynnit ovat oppilaitoksen vastuulla. Koulumatkat eivät ole varsinaista koulun toimintaa, mutta opiskelijat on vakuutettu myös koulumatkojen osalta vapaaehtoisella ryhmätapaturmavakuutuksella ja työelämässä järjestettävän koulutuksen osalta lakisääteisillä vakuutuksilla. Vapaaehtoinen ryhmätapaturmavakuutus korvaa tapaturmat, jotka tapahtuvat työjärjestyksen mukaisessa, eri oppimisympäristöissä toteutettavassa opetuksessa, liikuntatunneilla, välituntien aikana sekä opiskelijan osallistuessa koulutuksen toteutussuunnitelman mukaisiin yhteisiin urheilutapahtumiin, retkiin, vierailuihin messuilla, näyttelyissä, yrityksissä tms.

Jos opiskelijalle tapahtuu liikennevahinko koulumatkalla, ensisijainen korvaava vakuutus on opiskelijan oman tai vastapuolen ajoneuvon liikennevakuutus ja mahdolliset muut ajoneuvovakuutukset.

Tyypillisiä esimerkkejä koulupäivän aikaisista siirtymistä, jotka liittyvät HOKSin mukaiseen työjärjestykseen suunniteltuun opiskeluun, ovat matkat oppilaitoksen työkohteisiin, matkat työssäoppimispaikkaan, matkat työkyvyn ja

hyvinvoinnin opetuksen liikuntapaikkoihin, matkat messuille, tapahtumiin ja erilaisiin lähellä oleviin vierailukoh-
teisiin, ryhmäytymistilaisuuksiin liittyvät matkat sekä yritysvierailut.

Mikäli työjärjestykseen suunniteltu opetus alkaa tai päättyy muussa koulutuksen järjestäjän päättämässä oppimis-
ympäristössä kuin oppilaitoksen tiloissa, opettaja huolehtii opetusryhmänsä ohjeistamisesta. Opiskelijoiden edel-
lytetään saapuvan opetuspaikalle tai poistuvan itsenäisesti opetuspaikalta kotiin, jollei opettaja ohjeista toisin.
Tarvittaessa opettaja tiedottaa yksilökohtaisesti alaikäisen opiskelijan huoltajaa. Opettaja tai muu oppilaitoksen
edustaja tiedottaa opetusjärjestelyihin suunnitelluista poikkeuksista opiskelijoita ja huoltajia Wilma-viestillä.

Työjärjestyksen mukaisissa päivän aikana tapahtuvissa siirtymissä pyritään käyttämään saatavilla olevaa julkista
liikennettä tai Tredun käytössä olevia ajoneuvoja. Tällöin autoa kuljettaa henkilö, jonka työtehtävään kuljettami-
nen kuuluu tai vaihtoehtoisesti opettaja.

Jos opiskelija tai opettaja kuljettaa koulupäivän aikaisissa siirtymissä opiskelijoita omalla ajoneuvolla, ensisijai-
nen vakuutus on ajoneuvon liikennevakuutus ja mahdolliset muut ajoneuvovakuutukset.

Joillain aloilla koulutuspäällikkö voi myöntää opiskelijalle opiskelijakuljettajan luvan. Luvan saanti edellyttää, että
opiskelija noudattaa kuljetusluvan ehtoja. Lupa myönnetään opiskelijalle enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Koutu-
tuspäällikkö ja OMA-opettaja tiedottavat opiskelijakuljettajaluvasta niitä opiskelijaryhmiä, joita asia koskee.

3.13 Toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa

Yhteisölliseen opiskeluhooltoon kuuluu oppilaitoksen toimintakyvystä huolehtiminen ongelma- ja kriisitilanteissa.
Kriisitilanteita ovat turvallisuuden tunnetta uhkaavat, järkyttävät ja ennalta arvaamattomat tapahtumat, joilla on
voimakas kielteinen vaikutus yksilöön tai yhteisöön.

Oppilaitoksissa tapahtuvia kriisitilanteita ovat mm.

- opiskelijan tai henkilökunnan jäsenen kuolema
- suuronnettomuudet
- muut vakavat onnettomuudet ja läheltä piti -tilanteet
- väkivaltatilanteet ja niiden uhka
- keskeytykset sähkön-, veden- ja lämmönjakelussa,
- pandemiat ym.

Tredussa kriisivalmiutta ylläpitävät Tredu-tasoinen kriisiryhmä ja toimipistekohtaiset kriisiryhmät. Ajan tasalla
oleva kriisivalmius turvaa, että yhteisössä on valmistauduttu toimimaan ennalta sovittujen käytänteiden mukai-
sesti ja että jokainen yhteisön jäsen tietää oman vastuualueensa kriisitilanteen sattuessa.

Tredu-tasoinen kriisiryhmä on normaaliolojen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtoryhmä, jonka toiminta akti-
voituu normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (kriisitilanteissa) ja se kutsuu tarvittaessa mukaan tilan-
nekuvaryhmän tai kyberturvallisuuden tilannekuvaryhmän jäseniä tai muita asiantuntijoita. Ryhmään kuuluu krii-
sitoimintaa koordinoivana vastuuhenkilönä turvallisuuspäällikkö.

Toimipistepäällikkö johtaa toimipisteen kriisiryhmää, johon kuuluvat mm. opiskeluhoollon edustajat (kuraat-
tori/psykologi/terveydenhoitaja/lääkäri), toimipisteen työsuojeluasiamies, turvalvojoja, vahtimestari, opettajien
edustajat ja oppilaitospastori, diakoni. Toimipisteen kriisiryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa.
Kriisiryhmä ylläpitää kriisitoimintavalmiutta ja laatii toimipistekohtaisen kriisitoimintasuunnitelman, jonka päivit-
tämisestä vastaa toimipistepäällikkö. Kriisikäytäntöjen jalkauttaminen opiskelijoille sekä henkilökunnan perehdyt-
täminen kriisitoimintaan ovat osa kriisisuunnitelmaa.

Kriisiryhmä kokoontuu akuutissa tilanteessa välittömästi. Toimipistepäällikkö kutsuu toimipisteen kriisiryhmän
koolle matalalla kynnyksellä. Mikäli häntä ei tavoiteta, ryhmän kutsuu koolle joku sen jäsenistä tai kuka tahansa.
Kriisiryhmä arvioi tilanteen vakavuuden sekä laatii toimintasuunnitelman ja tukitoimien järjestämisen

(oppilaitoksen sisäiset toimet, ulkopuolisen tuen tarve). Kriisin aikana pidetään lokikirjaa, johon dokumentoidaan tapahtumat ja toimenpiteet.

Kriisitilanteet vaativat tehostettua viestintää ja useiden viestintäkanavien käyttöä. Jokaisella on hälytys- ja informointivastuu ja tapahtuneesta tulee informoida viipymättä toimipistepäällikköä ja turvavalvojaa/vahtimestaria. Tredun toimipistepäälliköt huolehtivat, että Yleinen toimintaohje kriisitilanteissa on toimipisteissä saatavilla ja päivitettyinä. Johtaja, ammatillinen koulutus päättää ja vastaa Tredun kriisiviestinnästä medialle. Viestintälaajuus arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittaessa yhteistyössä viranomaisten kanssa. Akuutissa tilanteessa vastuhenkilö huolehtii sisäisestä ja ulkoisesta tiedottamisesta. Asianosaisten läheisiin ollaan yhteydessä, heidän toiveitaan otetaan huomioon sekä ohjataan tarpeiden mukaan tukipalvelujen piiriin. Kriisiryhmä arvioi myös yhteydenottotarpeen eri viranomaistahoihin kuten poliisiin tai hyvinvointialueelle. Tiedottamisen tarpeet tulee huomioida mm. vieraskielisillä tiedotteilla.

Kriisiryhmä arvioi kriisitilanteessa soveltuvan psykososiaalisen tuen toteutusmuodot, jotka suunnitellaan tapahtuneen vakavuuden ja kriisin jälkeisten reaktioiden mukaisesti. Yhteisötasolla tilanteeseen soveltuva tukimuoto voi olla esim. opettajan luokassa käymä keskustelu opiskelijoiden kanssa. Yhteinen tapahtuneen käsittely ja paluu opiskelun arkeen tukee kriisin kohdanneiden opiskelijoiden toipumista.

Opiskelijoiden psykososiaalisesta tuesta vastaa ja konsultaatioapua antaa opiskeluhoillon henkilöstö eli psykologi, kuraattori, terveydenhoitaja, lääkäri. Koko oppilaitoksen väen psykososiaalista tukea antavat oppilaitospastori ja oppilaitosdiakoni.

Tarvittaessa ammattihenkilöstö voi järjestää kriisin jälkeisen purkukeskustelun, jossa käydään läpi tapahtunut ja osallistujien kokemukset tapahtuneesta. Tilanearvion perusteella kriisin kokenut voidaan ohjata myös debriefing-keskusteluun, joita järjestävät opiskeluhoito, terveyskeskukset, mielenterveystoimistot, seurakunnat ja Suomen Punainen Risti (SPR) sekä Tampereen akuuttipsykiatrian poliklinikka.

Tredun henkilöstön Kriisitoiminnan toimintaohje on julkaistu sisäisillä viestintäkanavilla ja Tredun Toimintaohjeita tapaturma- ja hätätilanteisiin on julkaistu Tredun verkkosivuilla.

3.14 Pelastussuunnitelma ja pelastussuunnittelu

Tredun kussakin toimipisteessä on toimipistekohtainen turvallisuuskansio, joka sisältää keskeisen turvallisuussuunnittelun dokumentaation ja kiinteistön lakisääteisen pelastussuunnitelman. Pelastussuunnitelma pohjautuu Pirkanmaan pelastuslaitoksen laatimaan erillisdokumentaatioon, joka on tarkoitettu jokaiseen Pirkanmaan kouluun ja oppilaitokseen.

Tredun toimipisteiden turvallisuussuunnittelukokonaisuus perehdytetään turvallisuustoimijoiden toimesta henkilöstölle ja opetushenkilöstö perehdyttää opiskelijat. Kaikille koulun väelle pidetään turvakävelyt. Opiskelijat ja vieraat voivat perehtyä tärkeimpiin suunnitelmiin jokaisen luokan, työsalin tai kokoustilan turvallisuustaulun tai turvaohjeen avulla.

Pelastautumisharjoitukset pidetään Tredun toimipisteissä Pirkanmaan pelastuslaitoksen harjoitussuunnitelman mukaisesti vuosittain. Suurin osa harjoituksista on tarkoitettu koko koulun väelle.

Tredun toimipisteiden pelastusturvallisuutta seurataan pelastusviranomaisen säännöllisillä palotarkastuksilla vaa-rojen tunnistamiseen ja riskien arviointiin perustuen joko vuoden tai kahden vuoden välein. Toimipisteissä tehdään kattavaa omavalvontaa ja turvallisuustoimien mittaamisessa käytetään turvallisuustaulukkoa ja PowerBI-raportointijärjestelmää. Kaikille turvallisuuspoikkeamille on ilmoitusmenettely. Ilmoitukset laaditaan lomakkeelle ja siitä muodostetaan myös PowerBI -raportti.

Oppilaitoksen johtoryhmä johtaa, linjaa ja kehittää turvallisuustyötä, apunaan mm. toimipisteiden turvallisuustoimijat, Tredun turvallisuusryhmä ja turvavalvojien verkosto.

4 Yksilökohtainen opiskeluhoito: Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 18 §:n mukaan opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alaikäinen opiskelija voi saman pykälän mukaan painavasta syystä kieltää huoltajaansa osallistumasta itseään koskevan opiskeluhoitoasian käsittelyyn tai antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhoitoa tietoja huoltajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoitoa palveluja.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) mukaan:

- Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhoitoa psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt.
- Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.
- Opiskeluhoitoa psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluhoitoa palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.
- Terveystieteiden työntekijä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveystieteiden vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettuun hoitoon pääsy on järjestettävä terveystieteiden (51 a ja 51 b §) mukaisesti.
- Jos oppilaitoksen työntekijä arvioi, että opiskelija tarvitsee opiskeluhoitoa palveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuoltoon työntekijään tai opiskeluhoitoa psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskelijaterveydenhuoltoa palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä opiskelijaa koskevaa monialaisen asiantuntijaryhmän (MAR) toimintaa. Opiskelijan opiskeluhoitoa tuen tarpeen selvittäminen ja järjestäminen edellyttävät usein yhteistyötä opetushenkilöstön ja opiskeluhoitoa palvelujen toimijoiden kesken.

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti opiskelijan tueksi silloin, kun hänen asiansa varhaiseen selvittelyyn ja hoitamiseen tarvitaan eri alojen asiantuntijoiden osaamista, ja etenkin silloin, kun tarvitaan opetushenkilöstön ja opiskeluhoitoa palvelujen välistä yhteistyötä ja osaamisen yhdistämistä. Ryhmän työskentely perustuu opiskelijan suostumukseen ja ryhmän kokoonpanosta sovitaan tapauskohtaisesti. Työskentelystä tehdään kirjaukset opetuksen järjestäjän ylläpitämään opiskeluhoitoa rekisteriin.

Opiskeluhoitoa tarpeen tunnistamiseksi Tredussa noudatetaan varhaisen tuen periaatetta, jonka mukaan koko henkilöstöllä on velvollisuus huolehtia opiskelijoista ja ottaa huoli opiskelijasta puheeksi matalalla kynnyksellä. Varhaisella tuella tarkoitetaan opiskelijasta välittämistä, opiskeluun liittyvien vaikeuksien varhaista tunnistamista, niiden puheeksi ottamista ja ratkaisujen hakemista yhdessä opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kanssa oppilaitoksen toimijoita ja yhteistyöverkostoja hyödyntäen. Varhaisen tuen toiminnassa keskeistä on huolta aiheuttavien

asioiden huomaaminen ja varhainen puuttuminen. Myös erilaisten nivel- ja siirtymävaiheiden yhdistäminen toimivaksi osaksi ohjauksen kokonaisuutta on varhaista tukea.

Tredun jokaiselle opiskelijalle nimetään OMA-opettaja, joka on opiskelijan ensisijainen ohjaaja koulutuspolun eri vaiheissa. Opiskelija ja OMA-opettaja laativat yhdessä keskustellen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS), joka sisältää suunnitelman tarvittavista ohjaus- ja tukitoimista. Suunnitelmaa päivitetään opintojen edetessä. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai laillisella edustajalla on mahdollisuus osallistua opiskelijan HOKSin laadintaan ja päivittämiseen. Henkilökohtaistamiseen ja HOKSin laadintaan ja toteuttamiseen osallistuvat myös opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja työpaikkaohjaaja. HOKS dokumentoidaan opiskelijahallintojärjestelmä Wilmaan. HOKSissa huomioidaan opiskelijan yksilöllinen tilanne, osaaminen, vahvuudet, oppimisen tuen tarpeet ja toiveet. Jos opiskelija ei sitoudu sovittuun suunnitelmaan tai hänen opintojensa etenemisestä seuraa huolta, asia otetaan puheeksi opiskelijan kanssa ja ratkaisua mietitään yhdessä. Huolta herättäviä asioita ovat esim. opintojen etenemättömyys ja järjestyssääntöjen vastainen toiminta. Opiskelijaa kannustetaan myös itse ottamaan puheeksi huolen aiheita, joilla on vaikutusta opiskeluun. Tilanteisiin puututaan Tredun varhaisen tuen toimintaohjeituksen mukaisesti.

Varhaisessa tuessa on keskeistä ennaltaehkäisevä toiminta, opiskelijan ja OMA-opettajan yhteistyö sekä yhteisöllisyys. Opiskelijan ja OMA-opettajan tukena on oppilaitoksen sisäinen moniammatillinen toimijaverkosto ja sitä täydentävä ulkopuolinen verkosto.

4.1 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut, palvelujen tarpeen tunnistaminen ja niihin ohjaaminen

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijalle annettavia opiskeluterveydenhuollon palveluja sekä kuraattori- ja psykologipalveluja ja monialaista yksilökohtaista opiskeluhoolltoa. Opiskeluhoolltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijan ja hänen huoltajansa kanssa. Opiskelijan omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Luottamuksellisuus ja tietosuoja ovat olennaisia toiminnan onnistumien edellytyksiä ja sen eettinen perusta.

Opiskelijoille on tarjolla opiskeluhoollon palveluita:

- Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
 - Opiskelija voi ottaa yhteyttä koulu- tai opiskeluterveydenhuoltoon kaikissa terveyteen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. Opiskeluterveydenhuolto edistää opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä tarjoamalla terveyden- ja sairaanhoidon palveluja.
- Kuraattoripalvelut
 - Kuraattori tukee opiskelijan opiskelua, hyvinvointia ja opiskeluyhteisön toimintaa. Hän auttaa opiskelijaa elämäntilanteissa ja taloudellisissa asioissa.
- Psykologipalvelut
 - Psykologi tukee opiskelijaa mm. mielenterveyteen ja motivaatio-ongelmiin liittyvissä asioissa ja vaikeissa elämäntilanteissa. Hän avustaa myös oppimisvaikeuksien tunnistamisessa. Hänen puoleensa voi kääntyä myös tavallisissa mieltä askarruttavissa asioissa.

Tredun opiskelijat löytävät oman toimipisteensä opiskeluhoollon ja Pirkanmaan hyvinvointialueen antamat yhteystiedot Tredun verkkosivulta.

Tredun henkilöstö ohjaa opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoollon palveluihin:

1) Yhteydenotto opiskeluhoolltoon tehdään yhdessä opiskelijan kanssa

Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä psykologin tai kuraattorin kanssa seitsemän työpäivän

sisällä, kiireellisissä tapauksissa samana tai seuraavana päivänä. Kiireellisyyden arvioi opiskelu- tai terveydenhuollon henkilökunta.

2) Alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta opiskeluhooltoon.

Huoltajalle voidaan jättää ilmoittamatta, mikäli opiskelijalla on erityisen painava syy kieltää huoltajan tiedottaminen. Huoltajaa on kuitenkin tiedotettava yhteydenotosta, mikäli on selvästi opiskelijan edun vastaista jättää se tekemättä. Arvion opiskelijan edun toteutumisesta tekee psykologi, kuraattori tai terveydenhoitaja.

3) Opiskeluhoollon palvelut ovat opiskelijalle aina vapaaehtoisia

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on opiskelijalle aina vapaaehtoista, ja eri ammattilaiset osallistuvat työskentelyyn suostumuksella. Suostumuksen antaa joko opiskelija tai hänen huoltajansa. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa tulee tarvittaessa käyttää tulkkauspalveluita. Opiskelijalla on oikeus myös kieltäytyä hänelle tarjotusta opiskeluhoollon tuesta. Opettaja voi kuitenkin aina konsultoida opiskeluhoolltoa opiskelijan asiassa. Jos opiskelija ei ole tietoinen opettajan huolesta, tulee konsultointi tehdä ilmaisematta opiskelijan henkilötietoja.

4.2 Monialainen asiantuntijaryhmä

Yksittäisen opiskelijan tai tietyn opiskelijaryhmän tuen tarpeen selvittämiseen ja opiskeluhoollon palvelujen järjestämiseen liittyvät asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Monialaista asiantuntijaryhmää kokoon kutsuttaessa huomioidaan aina opiskelijan yksilöllinen tilanne sekä [oppilas- ja opiskelijahuoltolaki](#).

Monialaisen asiantuntijaryhmän nimeäminen

Monialaisen asiantuntijaryhmän nimeäminen Pirkanmaan hyvinvointialueen Opiskeluhoollon yhteistyörakenteiden mukaan.

Monialaisen asiantuntijaryhmän toiminta:

1. Pyydetään opiskelijan suostumus ryhmän kokoamiseksi. Jos opiskelija ei pysty arvioimaan suostumuksen merkitystä, suostumus pyydetään alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalta.
2. Asiantuntijaryhmän kokoonkutsuja toimii vastuuhenkilönä, joka vastaa prosessin eteenpäin viemisestä, sen kirjaamisesta sekä loppuun saattamisesta.

- a. Vastuuhenkilön lisäksi myös muut monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet saavat tarvittaessa tehdä kirjauksia opiskeluhohtokertomukseen.
 - b. Opiskeluhohtoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat opiskelijan yksilökohtaista työtä koskevat tiedot potilasasiakirjoihin, ja kuraattorit kirjaavat opiskelijan yksilökohtaista työtä koskevat tiedot sosiaalihohton asiakasasiakirjoihin.
3. Pidetään neuvottelu, jossa käydään läpi opiskelijan tai opiskelijaryhmän tilanne ja sovitaan jatkotoimenpiteistä.
 4. Neuvottelusta tehdään kirjaus opiskeluhohtokertomukseen. Opiskeluhohtokertomus laaditaan ja tallennetaan opiskeluhohtorekisteriin, jonka rekisterinpitäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä (Tampereen kaupunki / Elinvoima- ja osaamislautakunta).

4.3 Opiskeluhohtokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilö koulutuksen järjestäjän opiskeluhohtorekisterille

Yksilökohtaisen opiskeluhohton järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan Wilmaan tallennettavaan opiskeluhohtokertomukseen. Tredu antaa käyttöoikeuden Wilmaan opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhohton tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen osallistuvalla Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhohton henkilöstölle. Opiskelijakohtaisen tiedon käsittelyyn ja käyttöön pyydetään suostumus opiskelijalta/hohtajalta.

Opiskeluhohtokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan opiskelijan: 1) nimi, henkilötunnus ja kotikunta sekä alaikäisen tai muutoin vajaavaltaisen opiskelijan hohtajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot; 2) asian aihe, tausta ja vireillepanija; 3) tiedot asian käsittelystä monialaisen asiantuntijaryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuvat henkilöt ja heidän asemansa; 4) suunnitelma toimenpiteistä opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhohton järjestämiseksi ja niiden toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot; 5) opiskelijaa koskeva välttämätön tieto liittyen opiskeluhohtollossa toteutettuihin ja toteutettaviin toimenpiteisiin; 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammattinsa tai virka-asemansa.

Jos opiskeluhohtokertomukseen sisältyviä tietoja annetaan henkilölle, joka ei osallistu opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhohton tarpeen selvittämiseen tai sen toteutukseen taikka niihin liittyviin tehtäviin, asiakirjaan on merkittävä, mitä tietoja, kenelle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

4.4 Yhteistyö opiskeluhohtopalvelujen kanssa henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) laadinnassa

Opiskelijan HOKS:n laatiminen ja päivittäminen on OMA-opettajan vastuulla ja se tehdään yhteistyössä opiskelijan ja hohtajan kanssa sekä työpaikalla tapahtuvan oppimisen aikana yhdessä työpaikan ohjaajan kanssa. Opiskeluhohton henkilökuntaa voi tarvittaessa konsultoida riittävien tukitoimien määrittämiseksi. HOKSiin ei kirjata opiskeluhohton tukitoimia. Mikäli opiskelijalla on päätös erityisestä tuesta, opiskelijalle tarjottavat pedagogiset tukitoimet ja erityiset opiskelujärjestelyt kirjataan erityisen tuen suunnitelmaan, jonka laatimisesta ja päivittämisestä vastaa erityisopettaja. Opiskeluhohton henkilökuntaa voi tarvittaessa konsultoida tai pyytää osallistumaan suunnitelman laatimiseksi järjestettävään palaveriin.

4.5 Terveystarkastusten ja muun opiskeluterveydenhuollon toteuttamisessa tarvittava yhteistyö

Pirkanmaan hyvinvointialue pyrkii järjestämään terveystarkastuksen kaikille Tredussa perustutkintoa suorittaville sekä TUVA-koulutuksen opiskelijoille ensimmäisenä opiskeluvuotenaan. Heille tehdään tarvittaessa myös lääkärintarkastus, ellei sitä ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä. Muille opiskelijoille terveystarkastus tehdään, mikäli heillä ilmenee siihen erityistä tarvetta tai opiskelija itse haluaa tarkastukseen. Kutsuntoihin

osallistuville tehdään lääkärintarkastus kutsuntatarkastuksen yhteydessä toisen opiskeluvuoden aikana. Lisäksi lääkärintarkastuksia järjestetään opiskelijoille, joiden terveydentilaa ja opiskelukykyä on tarpeen selvittää opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi tai muusta syystä.

Altistelähtöisiä terveystarkastuksia tehdään erityisen terveysvaaran ja työn edellyttämien terveysvaatimusten vuoksi seuraavissa tapauksissa:

- Opiskelijoiden työturvallisuutta edistävien terveystarkastusten lähtökohtana ovat työssä ja työolosuhteissa esiintyvät haitta- ja vaaratekijät ja niihin liittyvä erityinen sairastumisen tai tapaturman vaara.
- Erityinen sairastumisen vaara aiheutuu sellaisista työoloista, jossa fyysisen, kemiallisen tai biologisen tekijän aiheuttamana voi todennäköisesti seurata sairaus, liiallinen altistuminen tai vaara lisääntymisterveydelle.
- Alalla erityinen sairastumisen vaara on huomioitava jo opiskeluaikana. Näitä ovat Tredussa mm. pintakäsittely- ja rakennusalat, sähkö- ja elektroniikka-alat, elintarvikeala sekä hius- ja kauneudenhoitoala.

Lisäksi opiskeluterveydenhuollon palveluihin kuuluvat tartuntatautilain (1227/2016) ja muun lainsäädännön edellyttämät opiskeluun liittyvät tutkimukset, todistukset ja lausunnot (mm. työharjoitteluun menevien opiskelijoiden tartuntatautilain mukaiset tarkastukset, tuberkuloosin seuranta sekä ajoterveystarkastukset tapauksissa, joissa opiskelu edellyttää ryhmän 2 ajokorttia).

4.6 Opiskelijoiden terveydentilan tai toimintakyvyn muutoksista johtuvien ja muiden ongelmien varhaista tunnistamista edistävät toimenpiteet

Opiskeluterveydenhuolto on osa opiskeluhoitoa, jossa terveydenhoitajat, lääkärit, psykologit ja kuraattorit ovat tarvittaessa opiskelijoiden tukena yhdessä oppilaitoksen muiden ammattilaisten ja opiskelijoiden läheisten kanssa. Jos opiskelijalla on huolta omasta terveydentilastaan tai hyvinvoinnistaan, hän voi aina hakeutua terveydenhoitajan vastaanotolle hoidontarpeen arviointia varten.

Opiskeluterveydenhuolto tarjoaa opiskelijoille terveydenhoidon ja kiireettömän sairaanhoidon palveluita, mukaan lukien seksuaaliterveyspalveluita ja mielenterveys- ja päihdepalveluita. Opiskeluterveydenhuollossa pyritään tunnistamaan varhain opiskelijoiden tuen tai tutkimusten tarpeet sekä tarvittaessa opiskelijat ohjataan jatkotutkimuksiin ja -hoitoon. Opiskeluterveydenhuollossa edistetään myös opiskeluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä opiskeluyhteisön hyvinvointia. Suun terveydenhuollon palvelut kuuluvat myös opiskeluterveydenhuollon palveluihin.

4.7 Opiskelijan erityisruokavalion, sairauden vaatiman hoidon tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet oppilaitoksen työpäivän aikana

Mikäli opiskelijalla on voimassa oleva erityisruokavalioselvitys esimerkiksi ruoka-allergiasta, keliakiasta, sairauden hoitoon tarkoitettua tai muusta poikkeavasta ruokavaliosta kuten vegaaniruokavaliosta, niin opiskeluruokailun järjestäjä (Pirkanmaan Voimia Oy) hyväksyy sen. Opiskelija toimittaa itse tulostetun erityisruokavalioselvityksen suoraan toimipisteen opiskelijaravintolan henkilökunnalle. Mikäli opiskelijalla on selvityksestä sähköinen kopio, hän voi lähettää selvityksen ravintolaan sähköpostitse.

Opiskelija huolehtii itse säännöllisestä lääkityksestään opiskelupäivän aikana. Mikäli opiskelija sairastuu kesken päivän, opettaja antaa luvan lähteä kotiin lepäämään ja ilmoittaa tästä alle 18-vuotiaan huoltajalle. Tapaturmistista on erillinen ohjeistus.

4.8 Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitopalveluiden järjestämistapa ja ohjaus niihin hakeutumiseksi

Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana saman päivän aikana yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettuun hoitoon pääsy on järjestettävä terveydenhuoltolaissa säädetyn mukaisesti.

Opiskeluterveydenhuolto on järjestetty joko Tredun toimipisteissä lähipalveluna tai terveydenhuollon keskitetyssä toimipisteessä. Pääsääntöisesti terveydenhoitajat ottavat opiskelijoita vastaan ajanvarauksella. Opiskelijoilla on mahdollisuus asioida terveydenhoitajan vastaanotolla myös ilman ajanvarausta avovastaanottoaikoina, jotka vaihtelevat toimipisteittäin. Lääkärille aika varataan aina terveydenhoitajan kautta, terveydenhoitaja arvioi vastaanottoajan tarpeellisuuden.

Avovastaanottoajat ja ohjeet ajanvarauksen tekemiseksi löytyvät Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta. Opiskeluterveydenhuoltoon voi ottaa yhteyttä puhelimitse tai sähköisen asiainnin kautta. Kiireettömissä asioissa käytettävä yhteydenottolomake löytyy Pirkanmaan hyvinvointialueen sähköisestä asiainnista.

4.9 Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin kurinpitotoimen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Mikäli opiskelijalta on evätty osallistuminen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi, on epäämisen aikana opiskelijalle järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

4.10 Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevien säädösten noudattaminen

Tietoja käsitellään yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa vain siltä osin kuin se on välttämätöntä palvelun järjestämiseksi ja siihen liittyvien tehtävien hoitamiseksi. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämisen kannalta välttämättömien henkilötietojen käsittely perustuu lakisääteisen veloitteen noudattamiseen. Osa tietojen käsittelystä perustuu suostumukseen.

Käsittelyn oikeusperuste

- EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) 6 artiklan 1 kohdan a ja c alakohta
- Tietosuoja laki (1020/2018) 6 §
- Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013)
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

Tampereen kaupunki on tehnyt Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tietosuojasopimuksen, jonka perusteella voidaan luovuttaa Tredun opiskelijoiden tietoja Pirkanmaan hyvinvointialueella käytettävään Aura-järjestelmään. Opiskelijan on mahdollista saada tietoa omista hyvinvointialueelle luovutetuista tiedoistaan.

4.11 Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yhteistyön ja tietojen luovutuksen periaatteet koulutuksen siirtymävaiheissa

Jos oppivelvolliselle on tehty perusopetuslain mukainen perusopetuksen päättyessä voimassa oleva päätös erityisestä tuesta, koulutuksen järjestäjän on selvítettävä ja arvioitava opiskelijan erityisen tuen tarve perusopetuksen aikana tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta. Pedagogista tietoa siirretään perusopetuksesta toiselle asteelle tiedonsiirtolomakkeella ja tarvittaessa järjestetään palaveri. Tiedonsiirrosta vastaa pääsääntöisesti erityisopettaja ja/tai opinto-ohjaaja. Jatko-opintojen suunnittelusta ja ohjauksesta vastaa opinto-ohjaaja.

5 Yhteistyö opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoiltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Erityistä tukea tarvitsevien sekä eri kieli- ja kulttuuritaustaisten opiskelijoiden yksilölliset tarpeet sekä elämänhallinnan ja opiskelun tukeminen tulee ottaa yhteistyössä huomioon.

5.1 Opiskeluhoollon yhteistyön johtaminen sekä eri tahojen välinen vuorovaikutus ja yhteistyö osana oppilaitoksen toimintakulttuurin kehittämistä

Tredun opiskeluhoitosuunnitelma laaditaan yhteistyössä opiskelijoiden, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoiltopalveluiden henkilöstön kanssa. He voivat osallistua opiskeluhoollon yhteistyön suunnitteluun ja jatkuvaan kehittämiseen. Opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan yhteisöllistä toimintakulttuuria sekä eri tahojen välisiä yhteistyö- ja vuorovaikutustapoja.

Tredun toimipisteiden yhteisölliset opiskeluhoiltoryhmät laativat toimipistekohtaiset opiskeluhoollon toimenpidesuunnitelmat. Ne sisältävät suunnitelman opiskeluhoollon toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä sekä kuvaukset yhteisistä opiskeluhoollon käytänteistä. Toimipisteiden käytänteissä huomioidaan mm. toimintaympäristö, opiskeltavat tutkinnot sekä toimipisteessä työskentelevät ja opiskelevat henkilöt. Toimenpidesuunnitelman laatimisessa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on mukana opiskelijoita, huoltajia, Tredun henkilöstöä sekä opiskeluhoiltopalveluiden ammattihenkilöitä. Toimipisteen yhteisöllisen opiskeluhoollon johtamisesta vastaava koulutuspäällikkö on avainasemassa yhteistyön johtamisessa.

5.2 Yhteistyötavat ja toimenpiteet opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa osallisuuden vahvistamiseksi

Opiskeluhoollon toteuttamisen lähtökohtana on opiskelijoiden osallisuus ja osallistaminen. Opiskelijoiden osallisuudessa ja yhteisöllisyydessä painotetaan psyykkisesti turvallista luokka- ja opiskeluyhteisöä sekä opiskelijoiden mielipiteiden kuulemistä. Osallisuutta tuetaan tiedottamalla opiskelijoille oppilaitoksen ja opiskeluhoollon toiminnasta sekä opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksista. Oppilaitoksen kehittämistyössä kuullaan opiskelijoiden mielipiteitä. Osallisuutta edistävät mm. opiskelijakuntatoiminta, tutortoiminta sekä opiskelijoille suunnatut kyselyt ja palautteen kerääminen.

Tredussa opiskelija osallistuu oman oppimisensa suunnitteluun ja opiskelijoita koskevien asioiden kehittämiseen. Opiskelijaa kannustetaan aloitteellisuuteen ja sitoutumiseen opinnoissa etenemiseen ja oppimiseen. Opiskelijan

opiskeluvalmiudet ja elämäntilanteet otetaan huomioon. Itsenäinen opiskelu edellyttää opiskelijalta vastuunottoa omasta elämästään, kiinnostusta opiskeluun ja kykyä pyytää ja ottaa vastaan ohjausta ja tukea.

Opiskeluhoitoa tehdään yhteistyössä huoltajien kanssa. Myönteinen yhteydenotto vahvistaa yhteistyötä huoltajien kanssa ja tukee opintojen etenemistä sekä tutkinnon suorittamista. Opiskelijaan liittyvissä asioissa OMA-opettaja on ensisijainen yhteydenpitäjä oppilaitoksen ja huoltajan välillä. Wilma-järjestelmää käytetään opiskeluhoitotyön tukena. Wilmaa käytetään mm. poissaolojen kirjaamisiin ja kodin ja koulun väliseen viestintään. Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus seurata oppivelvollisen opintojen edistymistä ja ilmoitettava viipymättä huoltajalle, mikäli oppivelvollinen ei suorita opintojaan HOKSin mukaisesti. Huoltajalla on mahdollisuus osallistua opiskelijan HOKS-keskusteluihin ja huoltaja kutsutaan tarvittaessa opiskelijan antamalla luvalla osallistumaan myös monialaisen asiantuntijaryhmän työhön.

Yhteydenpitoa Tredun henkilökunnan ja huoltajien kesken toteutetaan mm. puhelimitse, tekstiviestein, sähköpostiviestein sekä kirjallisina tiedotteina. Lisäksi huoltajiin ollaan yhteydessä tarpeen mukaan opiskelijan opintojen aikana. Opiskelun aikana huoltajille järjestetään kotiväeniltoja, avoimien ovien päiviä ja valmistumisjuhlia. Huoltajat voivat antaa palautetta palautekyselyissä. Kotiväenilloissa esitellään henkilöstöä, opiskeluhoitoa ja eri toimijoiden tehtäviä sekä esimerkiksi tiedotetaan oppilaitoksen säännöistä ja ohjeista; lisäksi huoltajat pääsevät tutustumaan opiskelijan erilaisiin oppimisympäristöihin.

5.3 Opiskelijalle ja hänen huoltajalleen annettava tieto yksittäisen opiskelijan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä

Yksittäisen opiskelijan asiat ovat salassa pidettäviä tietoja, joita koulutuksen järjestäjä ei voi sivulliselle luovuttaa ilman opiskelijan ja / tai hänen huoltajansa suostumusta tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä. Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhoiton järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoiton järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Tämä perustuu [oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin](#).

Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus oma-aloitteisesti toimittaa koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot oppivelvollisesta, jos oppivelvollinen siirtyy opiskelemaan toiseen oppilaitokseen. Koulutuksen järjestäjällä on myös oikeus saada tiedot niitä pyytäessään. Rehtorilla ja oppivelvollisen opettajalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot opiskelijahuoltotyöhön osallistuvilta. Tämä perustuu [oppivelvollisuuslakiin](#).

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydetävä opiskelijan taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoiton asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoiton jatkuvuuden kannalta. Tämä perustuu [oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin](#).

Koulutuksen järjestäjän palveluksessa tai luottamustoimessa oleva, vastaavissa tehtävissä toimeksiantosuhteessa tai itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva sekä kaikki terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan hyvinvointialueelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista](#) mukaan tehtäviä hoitavalla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus ilmoittaa poliisille henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos hän tehtäviä hoitaessaan on saanut tietoja olosuhteista, joiden perusteella hänellä on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.

5.4 Käytänteet opiskelijan itsenäisen aseman ja kehitystason arvioimiseksi opiskeluhoillon henkilöstöön kuuluvan sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön toimesta

Opiskelijalla on yksilökohtaisessa opiskeluhoillossa ikänsä ja kehitystasonsa mukainen itsenäinen asema. Painavasta syystä opiskelija voi kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta opiskeluhoiltoaan koskevan asian käsittelyyn tai antamasta tälle opiskeluhoiltoasiansa koskevia tietoja. Edellytyksenä on, ettei se ole opiskelijan oman edun vastaista. Arvion tästä tekee aina sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Myös käsiteltävän asian laatu vaikuttaa opiskelijan itsenäiseen päätösvaltaan. Lain mukaan on toimittava aina ensisijaisesti opiskelijan edun mukaisesti. [Terveyden ja hyvinvoinnin laitos ohjeistaa](#) opiskeluterveydenhuollon henkilöstöä alaikäisen itsenäisen päätöskyvyn ja kehitystason arvioinnista.

Edellä esitetystä seuraa, että yhteydenotto huoltajiin ja heidän pyytämisenä mukaan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoontumisiin edellyttää opiskelijan suostumuksen silloin, kun hän on ikänsä ja kehitystasonsa mukaan kykenevä päättämään asiasta. Silloinkin, kun opiskelija on jo itse kykenevä tekemään päätöksiä, hänen suostumuksellaan on hyvä tehdä yhteistyötä huoltajien kanssa. Huoltajien mukanaolo on usein tärkeä tuki opiskelijalle.

Jos opiskelija kieltää yhteydenoton huoltajaan, huoltajan osallistumisen monialaiseen asiantuntijaryhmään tai tietojen annon huoltajalle, ohjataan opiskelija psykologin, kuraattorin, terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolle iän, kehitystason ja edun toteutumisen arviointia varten. Opiskelijan kantaa yhteistyöhön huoltajien kanssa opiskeluhoilollisissa asioissa on syytä kysyä aina toisen asteen opinnoissa.

5.5 Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle sekä yhteistyötahoille

Tredu tekee opiskeluhoiltoon liittyvää tiivistä yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa tiedottaen lukuvuoden aikana ajankohtaisista opiskeluhoillon asioista. Tredu tiedottaa yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhoiltoon osallistuvan henkilöstön kanssa yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon yleisistä periaatteista ja menettelytavoista sekä opiskeluhoillon palveluista ja niiden saatavuudesta. Tiedotuskanavia ovat mm. opiskelijoille ja kotiväelle suunnatut tilaisuudet, Tredun ja Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivut sekä Wilman tiedotteet ja viestit. Lisäksi Tredun henkilöstöä tiedotetaan ja ohjeistetaan Tredun sisäisissä tiedotuskanavissa. Opiskeluhoillon palveluista voi aina pyytää tietoa Tredun henkilöstöltä ja Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhoiltoon osallistuvilta henkilöiltä.

5.6 Yhteistyö yhteisten tutkinnon osien ja työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitämisen opetuksen sekä ammatillisten tutkinnon osien opetuksen välillä

Yhteisiin tutkinnon osiin kuuluu liikunnan ja terveystiedon opetus, joka antaa tietoa opiskelu- ja työkyvyn sekä hyvinvoinnin edistämiseen. Opinnoissa huomioidaan mm. fyysiseen toimintakykyyn ja ergonomiaan liittyvät alakohtaiset vaatimukset. Opiskelija voi suorittaa ammattiosaajan työkykypassin, joka tarjoaa ammattiin opiskeleville mahdollisuuden saada tietoa, taitoa ja motivaatiota oman työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen. Opiskelija voi hyödyntää työnhaussa työkykypassia osoittamalla tulevalle työnantajalleen olevansa toiminta- ja työkyvystään huolehtiva ammattiosaaja.

5.7 Opiskeluhoillon moniammatilliset yhteistyötavat muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa oppilaitosyhteisön tukemiseksi, konsultaation järjestämiseksi ja opiskeluhoillon kehittämiseksi

Tredussa tehdään moniammatillista yhteistyötä oppilaitoksen ulkopuolisten tahojen kanssa lainsäädännön edellyttämällä tavalla oppilaitosyhteisön tukemiseksi, konsultaation järjestämiseksi sekä opiskeluhoillon kehittämiseksi. Pirkanmaan hyvinvointialueen opiskeluhoillon toimijoiden lisäksi yhteistyötahoja ovat mm. nuorisotoimi, etsivä nuorisotyö, sosiaalitoimi, poliisi, erikoissairaanhoido ja kolmannen sektorin toimijat. Yhteistyö voi olla esim. yhteydenpitoa, tiedottamista, konsultaatiota ja tietojen luovuttamista sekä yhteisiä projekteja ja hankkeita. Yhteisöllisen opiskeluhoillon käytänteitä kehitetään yhdessä yhteistyötahojen kanssa.

[Nuorisolain mukaan](#) koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa oppivelvollisen nuoren kotikunnan etsivään nuorisotyöhön yksilöinti- ja yhteystiedot, jos oppivelvollinen keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa tai tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, mikäli hänen arvioidaan tarvitsevan etsivän nuorisotyön palveluja. Koulutuksen järjestäjän tulee ilmoittaa tiedot myös ei-oppivelvollisesta alle 29-vuotiaasta nuoresta. Tiedot voi jättää luovuttamatta, jos koulutuksen järjestäjä arvioi käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole etsivän nuorisotyön palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Tredun työntekijän velvollisuus on konsultoida lastensuojelua havaitessaan alle 18-vuotiaasta opiskelijaa koskevan lastensuojelullisen huolen ja tehdä tarvittaessa puhelimitse tai lomakkeella selvityspyyntö lastensuojeluilmoituksella. Lastensuojeluilmoituksen tekee se henkilö, jolla on ensikäden tieto asiasta. Ilmoituksen tekemistä ei voi delegoida muille. Lastensuojeluilmoitus ei itsessään tee kenestäkään lastensuojelun asiakasta. Pirkanmaan hyvinvointialueella sosiaalipäivystys on järjestetty asuinkuntaakohtaisesti. Yhteystiedot löytyvät Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta.

Jokaisen Tredun työntekijän velvollisuus konsultoida poliisia epäillessään rikosta. Poliisin yhteystiedot on tiedotettu Tredun henkilöstön ohjeistuksissa.

Konsultaatioon ja oppilaitosyhteisön tukemiseen liittyviä menettelytapoja on kuvattu Pirkanmaan hyvinvointialueen Opiskeluhoillon yhteistyörakenteet -dokumentissa ja Tredun kriisitoiminnan toimintaohjeessa sekä Tredun henkilöstön ohjeistuksissa.

5.8 Opiskeluhoillon moniammatilliset yhteistyötavat perusopetuksen, työpajatoiminnan sekä sairaalaopetuksen yhteydessä sekä jatko-opintojen suunnittelussa

Oppivelvollisuuteen liittyvissä asioissa, kuten opintojen aloitusvaiheessa ja eroamistilanteissa, sekä yleisesti opintojen nivelvaiheissa ja jatko-opintojen suunnittelussa pedagogista yhteistyötä tehdään kirjatulla menettelytapoilla perusopetuksen, muiden toisen asteen oppilaitosten ja kuntien oppivelvollisuusviranomaisten sekä huoltajien kanssa. Yhteistyötahoja ovat mm. perusopetuksen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja ammatillisten erityisoppilaitosten opinto-ohjaajat ja erityisopettajat sekä työpajatoimijat. Huoltajien ja opiskelijan toiveesta moniammatillista yhteistyötä voidaan tehdä myös opiskeluhoillon henkilökunnan kanssa.

6 Suunnitelma opiskelijan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Tampereen seudun ammattiopistossa ei hyväksytä kiusaamista, häirintää eikä syrjintää missään muodossa, ja noudatamme lakeja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta. On tärkeää, että arki sujuu ja että jokainen opiskelija ja työntekijä kokee olonsa turvalliseksi. Tredussa on nollatoleranssi epäasialliselle käyttäytymiselle. Oppilaitoksessa toteutetaan Opetushallituksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimintamalleja ja tehdään aktiivisesti työtä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintymisen seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi.

Tredun järjestyssääntöjen tavoitteena on taata Tampereen seudun ammattiopiston opiskelijoille, henkilöstölle sekä vierailijoille oikeus turvalliseen ja viihtyisään oppimis- ja työympäristöön sekä yhdenvertaiseen ja oikeudenmukaiseen kohteluun. Järjestyssääntöjä täydentää Tampereen seudun ammattiopiston suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista, Tredun turvaopas, Tredun turvallisen työ- ja oppimistilanteen periaatteet, Tredun tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemisen ohjeistus. Lisäksi henkilöstölle on laaja Tampereen kaupungin turvallisuusohjeistus oppilaitoksen toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi.

Opettajalla on oikeus poistaa häiritsevä opiskelija oppimistilanteesta. Työrauhan ylläpitämiseksi oppilaitoksella on oikeus varmistaa, ettei sinne tuoda sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa oma tai muiden turvallisuus.

Opettaja tai koulutuspäällikkö ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Alle 18-vuotiaiden osalta väkivalta-, kiusaamis-, syrjintä- ja häirintätilanteissa toimitaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Mitä ovat kiusaaminen, häirintä ja väkivalta?

Kiusaaminen on ryhmäilmiö, ja kiusaamistilanteissa olevilla on eri rooleja. Kiusaaminen tapahtuu kaikenikäisten keskuudessa useimmiten siirtymätilanteissa ja vapaissa tilanteissa, osin vapaa-ajalla tai sosiaalisessa mediassa. Kiusaaminen on myös voinut jatkua perusopetuksesta toiselle asteelle.

Kiusaamisella tarkoitetaan tahallista ja toistuvaa toisen ihmisen vahingoittamista. Keskeistä on kiusaamisen kohteeksi joutuneen oma kokemus tilanteesta. Kiusaaminen voi ilmetä mm. epäystävällisenä puhetyylinä tai nimitteilynä, tavaroiden vahingoittamisena tai käyttämisenä ilman lupaa, eristämisenä ryhmän ulkopuolelle tai netti-kiusaamisena.

Häirintää on tosiasiallisesti loukkaava käytös tai sellainen epäasiallinen kohtelu, josta voi olla vaaraa tai haittaa yksilön turvallisuudelle tai terveydelle. Epäasiallinen käyttäytyminen voi olla myös syrjintää esimerkiksi iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Seksuaalinen häirintä voi ilmetä mm. seuraavin tavoin: fyysinen koskettelu tai lähentely, epäasialliset seksuaaliset puheet tai seksuaaliset kommentit sosiaalisessa mediassa, seksuaalisesti vihjailevat eleet tai ilmeet.

Väkivallanteot voivat olla henkisiä, fyysisiä tai seksuaalisia. Henkinen väkivalta ilmenee henkilön psyykkisen hyvinvoinnin tahallisen vahingoittamisena. Se voi ilmetä esimerkiksi alistamisena, eristämisenä, kontrollointina, laiminlyöntinä tai halveksumisena. Myös fyysisellä väkivallalla uhkailu on henkistä väkivaltaa.

Fyysinen väkivalta ilmenee henkilön ruumiillisen koskemattomuuden tahallisen loukkauksena. Se voi olla esimerkiksi tönimistä, lyömistä, potkimista, tukistamista tai kuritusväkivaltaa.

Seksuaalinen väkivalta loukkaa henkilön koskemattomuutta ja itsemääräämisoikeutta. Seksuaalista väkivaltaa on esimerkiksi pakottaminen seksuaaliseen tekoon, seksuaalisen materiaalin katsomiseen tai seksiin. Seksuaalista väkivaltaa on myös alle 18-vuotiaan seksuaalinen hyväksikäyttö eli lapsen koskemattomuutta loukkaavat teot. Yleensä kyse on muista teoista kuin sukupuoliyhteydestä kuten lapsen kohdistuva tirkistelystä tai kuvaamisesta.

Kun väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää tulee ilmi

Tredussa noudatetaan kirjattuja toimintaohjeistuksia väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteista ilmoittamiseen ja niiden käsittelyyn liittyen. Kun väkivaltaa, kiusaamista tai häirintää esiintyy, vastuu tilanteeseen puuttumisesta on koko oppilaitoksen henkilöstöllä. Asiaa selvittää ja hoitaa eteenpäin tapahtuneesta ensimmäisenä tiedon saanut Tredun henkilökunnan jäsen. Tilanteen selvittelyyn voi osallistua Tredun ja opiskeluhoillon henkilöstöä. Tarvittaessa kootaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä. Alaikäisen kohdalla väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätilanteissa toimitaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Opiskelija voi tehdä ilmoituksen Wilmassa tai Tredun verkkosivuilla lomakkeella ”Ilmoitus kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta”. Ilmoituksen vastaanottaa toimipistepäällikkö, joka vastaa siitä, että tapahtuman käsittely käynnistetään ohjeistuksen mukaisesti. Myös suullisesti tehdystä ilmoituksesta tulee tehdä ilmoitus lomakkeella.

Ohjeistus häirintä-, kiusaamis-, syrjintä- tai väkivaltilanteiden selvittelyyn:

1. Keskustellaan opiskelijan tai opiskelijoiden kanssa.
2. Sovitaan yhdessä etenemistapa: kaikkien osapuolen tai ryhmän kuuleminen, huoltajien ottaminen mukaan.
3. Selvitetään, täyttyykö rikoksen tunnusmerkit ja ohjataan tarvittaessa rikosilmoituksen tekemiseen.
4. Riippumatta siitä eteneekö asia rikosilmoitukseen, otetaan tarvittaessa käyttöön Tredun järjestyssääntöjen mukaiset toimenpiteet tai ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaiset kurinpidolliset toimenpiteet.
5. Mahdollinen sovittelukeskustelu, mikäli osapuolet tämän hyväksyvät.
6. Seurantakeskustelu.

Tukitoimet tilanteessa osallisina olleille

Uhka- ja väkivaltilanteissa keskustellaan tapahtuneesta asianosaisten kanssa ja arvioidaan riittävien tukitoimien tarve. Arvion pohjalta opiskelija ohjataan avun piiriin kuten opiskeluhoillon palveluihin.

Kurinpidolliset toimenpiteet

Kurinpidollisista toimenpiteistä löytyy tietoa laista ammatillisesta koulutuksesta sekä Tredun järjestyssäännöistä sekä suunnitelmasta kurinpidokeinojen käytöstä ja menettelytavoista.